IV. ÉVFOLYAM 40. SZÁM. ÁRA: 12 FILLÉR. 1927. FEBRUÁR 19. SZOMBAT

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA. 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA ..... 12 FILLÉR
VASARNAPI SZÁM ÁRA .... 20 FILLÉR

A hadikölcsönök valorizációja

A valorizáció kérdésében nagyjelentőségü nyilatkozatot tett Bethlen István gróf miniszterelnök, a képviselőház pénzügyi bizottsága előtt, mely tiszta világitásba helyezi ezt a kérdést az utóbbi időben felmerült kombinációkkal és hiresztelésekkel szemben. Határozottan s minden kételyt kizárólag kijelentette a miniszterelnök, hogy a hadikölcsönök valorizációjáról szó sem lehet. Ez olyan sulyos megterheltetést jelentene az államkincstárnak, amilyet a mai viszonyok között egyáltalában nem bir meg. Szeretné, ha törvényt hoznának, amely kimondja, hogy az állam a mai viszonyok között a valorizációba nem mehet bele. Németország bizonyos politikai pártokra való tekintettel kénytelen volt aránylag magas valorizációba belemenni s ez a vállalkozás még e nagy és gazdag ország pénzügyi helyzetére is majdnem elviselhetetlen sulyossággal nehezedik. Elismeri a miniszterelnök, hogy bizonyos ősjegyzők önhibájukon kivül, sőt részben hazafiságuk folytán sulyos anyagi helyzetbe kerültek a hadikölcsönök jegyzése miatt; ezeknek megsegitésére azt a módot állapitotta meg a kormány, miszerint a népjóléti tárcában gondoskodott fedezetről, egyes, valóban rászoruló károsultak megsegitésére. — Ilyenformán pénzügyi kérdés helyett népjólétivé vált a valorizáció, mint esetenkénti megsegités, illetve támogatás.

Hiszen magunk is helyesnek és szükségesnek tartjuk a hadikölcsön valorizációját, mint a magyar állam kincstár erkölcsi obligóját. De hozzátesszük, hogy ebben a kérdésben mégis legfontosabb szempont az, hogy mit irnak elő a pénzügyi lehetőségek. Az általános valorizációval akkora kiszámithatatlan terhet vállalna magára a magyar kormány, amely nemcsak megbuktatná a szanálás eredményeit, de visszasülyesztené az országot abba a kétséges és bizonytalan helyzetbe, amelyből alig hogy kievickéltünk. A magyar állam csakugyan erkölcsi obligót vállalt, de ennek a hajdani erős, obligóinak helytállani tudó magyar államnak ma csak egyharmada maradt meg. Honnan vegye tehát a képességet az obligó beváltására. Akik a hadikölcsönök kibocsátásakor kötelezettséget vállaltak, azoknak szemei előtt Nagymagyarország lebegett, mely vesztett háboru esetén is, nehezen bár, de helyt tudott volna állani obligójának. De hogy Magyarországnak kétharmadát elragadják; hogy egy ezer éves állami testet font-számra kimérjenek, ezt az elképzelhetetlen lehetőséget senki se láthatta előre és egyetlen pénzügyi zseni sem kalkulálhatta ki. Az erkölcsi obligó alól tehát vis maxima következtében mentesitve van a mai nemzedék, legalább is a jelenlegi kormányzat, mely kész helyzetet örökölt és a már-már összeomlott nemzeti épületet az utolsó pillanatban mentette meg a teljes összeomlástól. Végeredményben, a károsultakkal való minden együttérzésünk mellett is, ki kell mondanunk, hogy nekünk Magyarország életképes fejlődése áll mindig szemünk előtt, — hogy egy pár ezer ember és egy nemzedék erősen ráfizet a korra és viszonyokra, melyek közt élni kénytelen, kevésbbé fontos, mint a nemzeti lét veszélyeinek elkerülése. Meg vagyunk győződve, hogy a miniszterelnök, ha módját látná, vállalná a valorizációt, de ha már ezt semmi körülmények közt nem teheti — a mint hogy jelenlegi pénzügyi viszonyaink között nem teheti — helyesebb és férfiasabb, ha burkolt reménygerjesztések helyett, nyiltan megmondja a valót. *(R. B.*

Gáal Gaszton éles felszólalása az adócsökkentési javaslat vitájában

Sokalja az adókat és a tisztviselői létszámot

Vád egyes budapesti nagy pénzintézetek ellen

Bud miniszter nyomban tiltakozott Gaál Gaszton egyes állitásai ellen

Budapest, február 18. A képviselőház pénteki ülésén folytatták az adó mérséklésről szóló javaslat vitáját, amelyben elsőnek *Kabók* Lajos szólalt fel. Kijelentette, hogy az egyes adónemek, különösen a forgalmiadók, igazságtalanok és sérelmesek. A javaslatot nem fogadja el.

Vargha Gábor: Csodálkozik, hogy az ellenzék még ezt a javaslatot is támadja. Hosszasan foglalkozott a házadóról szóló rendelkezésekkel. A falusi nép adóit még jobban kell csökkenteni. A javaslatot elfogadja.

Gál Gaszton örömmel üdvözli a javaslatot, azonban ezt kibővitendőnek tartja, majd áttér az egyes adónemeket érintő rendelkezések birálatára. A forgalmi adóról szólva megállapitotta, hogy 1926-ban 113.5 millió aranykoronát kitevő összeg folyt be forgalmi adóból.

Az értékpapir-forgalom kibuvik az adóztatás alól. A tőzsdén csak elenyésző forgalom bonyolódik le. Jól pénzelt sajtóorganum folyton a föld birtok kiméletes adózását panaszolja — holott *a valóság az, hogy a földet agyonadóztatják, az értékpapir forgalmiadónak csak törpe hányadát kapja az állam.* A kereseti adónál lényeges enyhitések történtek, azonban e téren is sulyos hibák vannak. A kereskedelmi és ipari vállalatok nagyrésze keresetéhez képest eltörpülő összeget fizet. *A jövedelmi adó az ország mai helyzetében teljesen igazságtalan.* Irni-olvasni nem tudó emberektől nem lehet könyvvezetést követelni. Mivel ez az adónem csak zaklatásra ad alkalmat, teljesen el kell törölni. A társulati adók terén mutatkozó nagy eltitkolások csak uj társulati adótörvény révén szüntethetők meg. A közmunkaváltságot teljesen el kell törölni és más adónemmel kell pótolni. (Helyeslés a Ház minden oldalán.)

A kormány a községek háztartását illetőleg a községek megfelelő pénzkezelését akarja ellenőrizni.

Igaza van a pénzügyminiszternek, hogy a törvényhatóságoknak kiadásaik vannak. Ennek oka azonban, hogy az állam sok feladattal ruházza fel a törvényhatóságokat. Számtalan szociális intézmény létesitésére kötelezik a községeket is s mind ezt természetesen pótadóból kell előteremteni.

Bud János pénzügyminiszter: Háromszáz százalékos pótadókat vetettek ki a községek, de csak 75 százalékra lett volna szükség.

Gaál Gaszton: Magánvagyonával minden községnek szabadon kell rendelkeznie és az ezzel ellenkező álláspont már kommunisztikus eljárás. (Élénk ellentmondások a jobboldalon.)

Bud pénzügyminiszter tiltakozva: Mi csak nem vagyunk kommunisták?!

Gaál Gaszton: Miért kötelezte a kormány a szegény községeket, miszerint orvosi lakásokat épitsenek, amikor nincs rá pénzük.

Bud pénzügyminiszter: Hát hogy képzelhető el község orvos nélkül?! (Helyeslés.)

Gaál Gaszton: A kormány takarékosságot követel, ugyanakkor pedig számtalan posta-, erdészeti és pénzügyigazgatósági palotát épittet. — (Nagyon helyes, munkát kell adni.)

Barthos Andor: Ezért csak dicséretet érdemel a kormány.

Gaál Gaszton: Óriási pazarlás folyik az utépitések terén is. A Balaton körül tervezett és már részben megépitett autó-utat Balatonlellén nem a Balaton partján vezették, hanem felépitették a hegyre, ahol befolyásos urak laknak.

Rassay Károly: Kik azok?

Gaál Gaszton: Neveket nem mondok, mert nem személyek ellen harcolok. Lellén most épül egy utkaparói lakás 5 szobával, minden mellékhelyiséggel, garázzsal. (Derültség.)

Felkiáltások az ellenzéken: Gyerünk utkaparónak!

Gaál Gaszton: Sokat lehetne beszélni az autó- és szalonkocsi luxszusról. Ha Hindenburg marsall elsőosztályu fülkében tud utazni, akkor nálunk is leszállithatnák igényeiket a vasuti üzletvezetők. Az ország személyzeti kiadásai óriásiak. A tisztviselők sorában ma már például alig van más mint helyettes államtitkár.

Bud János pénzügyminiszter: — Végrehajtottuk a státusrendezést!

Szinyei-Merse Jenő: Cimek ezek fizetés nélkül!

Gaál Gaszton: Nekem az a felfogásom, hogy a tisztviselőket jól kell fizetni, *de csak annyi tisztviselő legyen, amennyit az ország elbir.*

Szinyei-Merse Jenő: A többi menjen a Dunának, ugy-e?

Gaál Gaszton: Meg kell szüntetni a jutalmazást, jogtalan adományozást, ami korrupcióra vezet. — Ezután egy levelet olvas föl, amely a miniszteri tisztviselők jutalmazásáról szól.

Bud János ingerülten félbeszakitja: *Szemenszedett hazugság! — Csak a költségvetés keretein belül engedélyezett jutalmak vannak!* — (Mozgás minden oldalon.)

Gaál Gaszton: Elégületlenséget, irigységet keltenek a minden törvényes bázisnélküli javadalmazások. Az ugynevezett karitativ alapok elszámolását sehol sem látja. Ezek után ne tessék a városok költségvetéseivel szemben olyan rigorozusnak lenni.

Beszél ezután az altruista vállalatokról, fölemliti a FAKSz ügyét. Ennek az intézménynek a fölállitása szintén sok pénzbe került. Hir szerint egy egységespárti képviselőt neveznek ki elnöknek, akinek nagyobb fizetése lesz, mint a képviselőház elnökének.

Fölhivom a tisztelt Ház figyelmét — folytatja — az Általános Beszerzési és Szállitási Részvénytársaságra. (Zaj.) — Ez a vállalat 1910-ben alakult. Az igazgatóságban a Máv. legbefolyásosabb vezetői minisztériális funkcionáriusok vettek részt. A vállalat monopolizálja a Máv. összes szállitásait. — Szólnunk kell — folytatja — a KOGSz. nevü vállalatról is, amely sokmilliárd állami pénzt kapott. — Ezt az ügyet egyszer már szóvátettem és akkor azt is mondottam, hogy erről a miniszter ur egyik államtitkára tudna felvilágositást adni. A miniszter ur akkor azt válaszolta, hogy méltatlanul támadják az államtitkárt.

Bud János pénzügyminiszter: — Fenn is tartom az utolsó szóig!

Gaál Gaszton: Szóvá akarom tenni még, hogy nemrégiben felhivtam a miniszter ur figyelmét, hogy egyes budapesti pénzintézetek a devizakötéseknél a szükséges bélyegilletéket — bár beszámitották a feleknek — az államkincstárhoz nem juttatták el. A miniszter ur akkor szigoru vizsgálatot igért, a melynek egyik eredménye, hogy egy nagy budapesti banknál óriási összegü bélyegcsonkitást állapitottak meg. De még ennél is többet tesz ki ez az összeg a többi banknál, de a vizsgálat ma sem fejeződött be. — Elvárom a miniszter urtól, hogy ezeket az illetékeket a legnagyobb szigorral fogja behajtani, mert a törvényt ezekkel a nagy intézményeknél is meg kell tartani.

Végül kijelenti, hogy *az általa nem kifogásolt részek miatt a javaslatot általános tárgyalás alapjául elfogadja.* (Helyeslés a jobboldalon és a középen.)

Az *elnöki* napirendi inditvány elfogadása után az ülés délután 2 órakor véget ért.

A Talbot csoport ajánlata a minisztertanács előtt

Budapest, február 18. A kormány Bethlen miniszterelnök elnökletével ma délután 5 órakor minisztertanácsot tartott. A minisztertanácson a folyó ügyek között Herman Miksa kereskedelmi miniszter ismertette a Tablot-csoport ajánlatát, amelyben a minisztertanács a kereskedelmi minisztert a további tárgyalásokra utasitotta.

A minisztertanácskozás este féltizkor ért véget.

Az időközi választások

Budapest, febr. 18. A magyaróvári választókerületben dr Darányi Kálmán egységespárti hivatalos jelölt 5403, Matus József keresztény gazdasági párti önjelölt 911, Hunyetz Károly pártonkivüli jelölt 891 névaláirással ellátott ajánlási ivet nyujtott be. Hunyetz Károly hiveit a választási biztos nem fogadta el, mivel a jelölés kérdő nyilatkozata az ajánlásokhoz csatolva nem volt.

Budapest, febr. 18. A csongrádi képviselőválasztásra leadott ajánlásokat most birálták el. Három jelölt adott be ajánlásokat és pedig Greskovitz József egységespárti jelöltnek összesen 2145 aláirását fogadták el, dr Széchenyi István pártonkivülinek 500 aláirását. A harmadik jelölt kiesett. Greskovitz támogatására vasárnap Csongrádra érkezik Sztranyovszky államtitkár és több egységespárti képviselő.

Ujabb összetüzés a bécsi egyetemen

Bécs, február 18. A bécsi egyetemen ma délelőtt a szociáldemokrata és a német nemzeti diákok közt összetüzésre került a sor. A szociál demokrata diákok röpiratokat terjesztettek. A német nemzeti diákok kituszkolták a szociáldemokrata diákokat az autóból az utcára, ahol a rendőrség helyreállitotta a rendet.

Antiszemita zavargás a bukaresti egyetemen

Bukarest, február 18. Az egyetemi orvosi fakultáson ujabb verekedések voltak. A keresztény nemzetvédelmi ligához tartozó diákok megtámadták az előadásokról távozó zsidó hallgatókat, akik közül néhányat véresre vertek.

Bünbánóan jelentkezett a szegedi „uj Rózsa Sándor"

Még a román megszállás idején kezdett garázdálkodni Csanádmegyében egy vakmerő rablóbanda, mely kegyetlenkedve és gyujtogatva rabolta végig az egész vármegyét. A banda az „uj Rózsa Sándor bandája" nevet adta magának s a kegyetlenkedésben nem is maradt mögötte a réginek. A csendőrség el fogta a banda tagjait, akiket a bíróság 10—15 évi fegyházbüntetésre itélt. Most, mint Szegedről jelentik, hat évi bujdosás után önként megadta magát Nagy Imre, a banda vezére is. Elmondotta, hogy egyideig Romániában bujdosott, de megbánta büneit és vezekelni akar. Nagy Imre jelentkezett az ügyészségen, ahol letartóztatták.

A hadikölcsön-probléma a népjóléti tárca tárgyalásánál

Vass miniszter a legközelebbi ülésen fog a kérdésről nyilatkozni

Budapestről jelentik: A képviselőház pénzügyi bizottsága tegnap a népjóléti tárca költségvetését tárgyalta. *Ernst* Sándor előadó többek között rámutatott arra, — hogy az ötvenszázalékos rokkantak segélyét száz százalékkal emelték.

Beck Lajos az első felszólaló. — Szerinte a nemi betegségek elleni küzdelem erősebb eszközökkel folytatandó. Egy elhatározó lépésre kell a kormánynak magát elszánnia a házasságkötéseknél való közbelépéssel. Nem volna szabad megelégednünk egyedül felvilágositással és a hatóságok által tervbe vett vizsgálat ajánlásával, hanem *legalább is próbát tenni angol mintára a házasságot kötő feleknek életbiztositási kötelezettségére, ami természetszerüleg magával hozná a vizsgálatot is.* Ez a biztositási összeg minimális lehet. — A költségvetést elfogadja.

Kállai Tibor a hadikölcsönökről beszél. A miniszterelnök e kérdésben arra az álláspontra helyezkedett, hogy ennek megoldása *csakis a népjóléti tárca keretében valósitható meg.* Elfogadja a miniszterelnök álláspontját, mert ez nem vezetne az ország megerősitésére, hanem ellenkezőleg *gyengitené hitelképességünket.* Szükséges a kérdés megoldása és hogy az komoly segitséget jelentsen azok számára, a kiken segiteni akarunk. Kéri a kérdés megoldásánál azoknak a szervezeteknek meghallgatását, amelyek behatóan foglalkoznak és foglalkoztak ezekkel a kérdésekkel. — Végül kéri, hogy az intézkedések olyan időben történjenek, hogy *a segélyezés már 1927 junius 1-vel megkezdődhessék.*

Wolff Károly a valorizációról kért felvilágositást a népjóléti minisztertől. — Mielőtt e kérdésben döntenének, szeretné, ha ugy a hadikölcsönkötvény tulajdonosoknak egyesületét, valamint a pénzügyi-bizottságokat meghallgatnák. — Ő maga *a hadikölcsön valorizációja alapján áll.* — A miniszterelnök nyilatkozatára tegnap óta 15 százalékkal estek a hadikölcsönök.

Biró Pál az kérdezi, hogy annak a nagy koncepciónak végrehajtására, amely a minisztériumra hárul, a költségvetésben szereplő tételeken kivül milyen összegek állanak még rendelkezésre.

Vass miniszter bejelenti, hogy tekintettel a sok és nagyfontosságu kérdésre, különösen a hadikölcsön kérdését illetően szeretné ha válaszát a bizottság legközelebbi ülésén mondhatná el.

A bizottság legközelebbi ülését szerdán délután 5 órakor tartja.

Nagy árzuhanás a hadikölcsönkötvények piacán

Husz-huszonöt százalékos áresés

Budapestről jelentik: Az értéktőzsde legszenzációsabb eseménye az a példátlan árzuhanás volt, amely a hadikölcsönkötvényeknél a már tegnap megindult árlemorzsolódás folytatásaként jelentkezett. A hadikölcsönök áresését tudvalevően Bethlen István gróf miniszterelnöknek az a kijelentése idézte elő, mely szerint semmi körülmények között sem képzelhető, hogy a hadikölcsönök valorizálására sor kerüljön.

Ennek a minden kétséget kizáró *nyilatkozatnak a hatása alatt a spekuláció jórésze már tegnap tul akart adni a hadikölcsönkötvényein* és a buzgó eladás következtében *10 százalékkal* morzsolódtak le az árfolyamok.

Ma azonban már olyan tömeges volt az árukinálat — amelyben a belső spekuláció mellett a külső közönség is nagytételekkel szerepelt, — hogy ennek hatása alatt gyors iramban *25 százalékkal estek az árfolyamok.*

Később azonban erős kezek kezdtek vásárolni és pedig a Munk és Davidson és Haláp Lajos bankháza akiknek a piacon irányitó befolyásuk van. Ezeknek a vásárlásoknak a hatására a hangulat enyhült s az árukinálat lényegesen csökkent.

A spekuláció felfogása szerint ezek a cégek véleményes vásárlásokat teljesitettek, volt azonban oly nézet is, mely szerint kontreminfedezéseket végeztek, mert előzően magasabb árfolyamon jelentékeny tételeket adtak el, amiket most olcsó áron visszavásároltak. Hogy mi igaz ebből a feltevésből, azt nem lehet eldönteni, kétségtelen azonban, hogy ezeknek a vásárlásoknak következtében a 25 százalékos veszteség jórésze megtérült.

Jellemző a piac hangulatára, hogy a magyar hadikölcsönkötvények árzuhanásával kapcsolatban az osztrák hadikölcsönkötvények kurzusa is mintegy 20 százalékkal visszaesett, pedig Bethlen István gróf kijelentése semmiféle okozati összefüggésbe nem hozható az osztrák hadikölcsönkötvények áralakulására.

Villamos világitás Salgótarjánból Szolnokon és Szegeden át a Dunántulra

Szolnokról jelentik: Söpkez Sándor, müegyetemi tanár, a salgótarjáni kőszénbánya igazgatói társaságában Szolnokra érkezett és itt tárgyalásokat kezdtek a salgótarjáni villamos centrálé ügyében. A salgótarjáni bánya ugyanis felesleges és a szállitási költségek miatt nehezen eladható szénmennyiségét egy nagyszabásu villamos centrálében akarja felhasználni és innen akarja Szolnokon keresztül vezetni az áramot Szegedig és onnan Baján keresztül a Dunántulra. Huszonöt éves koncessziót kérnek és azt, hogy a meglevő vezetékeket használhassák, viszont használható állapotban tartják fenn a szolnoki villamos ipartelepet és minden eddiginél olcsóbb áramot adnak a városoknak és magánfogyasztóknak. Tóth Tamás polgármester elvben hozzájárult a tervhez és igy a salgótarjáni centrálé eddig már Hatvanig megépitett vezetéke rövidesen Szolnokig megépül és közel az idő, amikor az egész Alföldön keresztül, Szegeden is, salgótarjáni áram fog világitani.

A Szociális Missziótestület tiltakozik az éjszakai szinielőadások ellen

Tudvalevő, hogy a szinház igazgatósága tervbe vette az éjszakai szini előadások tartását, melyeken könnyebb fajsulyu darabok kerülnének szinre. A szinház o terve ellen erkölcsi szempontokból tiltakozni készül a helybeli katholikus Szociális Missziótársulat és vasárnap délután 5 órára, a kath főgimnázium disztermébe, gyülést hirdet. A gyülés szónoka *Lindenberger* János, prépostplébános lesz.

A brünni püspök eltiltotta a modern táncokat

Brünnből jelentik lapunknak: Az egyházi hivatalos lapban s a brünni püspökség fennhatósága alá tartozó templomok ajtaján megjelent a brünni püspök rendelete, amely élesen kikel a modern táncok, a tangó, shimmy, charleston, black bottom ellen. A püspök minden katholikus egyesületnek is megküldte rendeletét azzal, hogy tánemulatságaikról szám üzzék ezeket az erkölcstelen táncokat és társadalmi téren hassanak oda hogy szünjék meg ez a tánedivat.

Mohácson egy anya elvágta gyermeke nyakát

Mohácsról jelentik: Jahoda Józsefné, aki azzal gyanusitanak, hogy csecsemőjét meggyilkolta, tegnap este a kihallgatás során beismerte bünét. A csecsemő nyakát asztali késsel vágta el. Azt állitja, hogy tettét elmezavarban követte el és a részletekre egyáltalában nem tud visszaemlékezni. Hangoztatja, hogy nem volt semmi oka megölni gyermekét, mert hiszen jómódban van. Az asszony mindenképpen tagadni próbálja az előre megfontolt szándékot.

Nagy fizetésképtelenség Budapesten

Budapestről jelentik: A Szerecsen uccában van nehány év óta üzlete Sándor kézmüáru-nagykereskedőnek. A cég főleg a nyers textiláruk kikészitésével foglalkozott és állandóan milliárdos forgalmat bonyolitott le.

Sándor Jenő most bejelentette hitelezőinek, hogy fizetési kötelezettségének nem tud eleget tenni. A fizetési zavarok okául azt hozza fel hogy a céget a nyers anyag árának esése miatt nagy veszteség érte.

A cég aktivumát 2200, passzivumát epdig 4700 millió koronában tünteti fel. Sándor Jenőnek mindössze nyolc hitelezője van, akik mind külföldiek. A fizetésképtelenségi ügyben megindult a magánegyezségi eljárás.

5 kutató léggömböt megtaláltak

Budapest, február 18. A budapesti meteorologiai intézet február 15, 16 és 17-én hat kutató léggömböt bocsátott fel. A léggömbök közül már ötöt megtaláltak. Az egyik Dunapentelén a Duna jegére ereszkedett le. Ezt Balogh Endre találta meg. A másodikat Lajosmizsén találták meg és a községházán helyezték biztonságba a müszereket. A harmadik léggömb Kiskunhalas közelében, — Felsőkisteleken szállt le, mig a negyedik és ötödik messze ment, mert Békéssámsonban és a Csongrád megyei Derékházán ereszkedett le.

Szombaton este érkezik gróf Degenfeld József főgondnok Debrecenbe

Az állomáson Baltazár Dezső püspök fogadja küldöttségek élén

A kálvinista Rómának ma ünnep napja van: hónapok óta tartó távollét után hazajön gróf Degenfeld József főgondnok, akit az egész egyházkerület a legnagyobb szeretettel vár.

Dégenfeld hosszu idő óta betegen feküdt a fővárosi Fasor szanatóriumban, ahol a gondos ápolás folytán egészségét valamennyire visszanyerte.

Hazaérkezése alkalmából az egyházkerület, a debreceni egyház, a kollégium és a város vezetőférfiai ünnepélyes fogadtatásban részesitik a pályaudvaron, ahova ma, szombaton este a 6 órás gyorsvonattal érkezik meg.

Az első üdvözlő beszédet dr Baltazár püspök intézi Dégenfeld gróf főgondnokhoz. A hivatalos küldöttségek tagjain kivül az egyháztagok is sokan megjelennek az ünnepélyes fogadtatáson.

Revizió alá vette a városi tanács az üzlethelyiségek felemelt bérét

Méltányossági szempontok szerint mérsékelték a felemelt béreket

Ismeretes, hogy a városi tanács az üzlethelyiségek felszabaditásával kapcsolatban megállapitotta az üzleteinek béreit, még pedig olyanformán, hogy a békebeli aranypari tást pengőnek véve, a béreket 50 százalékkal emelte vagyis a békebelihez képest 34 százalékkal arany paritáson.

A tanácskozásban, mely ezt az emelést kimondta, részt vett, mint megirtuk, a házipénztár felügyelőbizottságának minden tagja is. Tekintettel arra, hogy sok panasz merült fel kereskedők részéről e határozat ellen, *elhatározták, hogy revizió alá veszik a határozatot.*

A városi tanács ugyanazokkal a tagokkal ujabb ülést tartott és ezen kimondták, hogy ugyanarra az elvi álláspontra helyezkednek, vagyis a 34 százalékos emelésre, azonban figyelembe veszik a méltánylást érdemlő körülményeket. *Nem hajtják végre szigoruan a kimondott határozatot, mivel egyes üzleteket árverésen vettek ki és azok a kereskedők nagyon olcsón jutottak hozzá, mások viszont már békében magasabb árakat fizettek.* Tehát mind a két szempontot figyelembe kellett venni és igy méltányossági alapon ugy állapitották meg a béreket, hogy egyeseknek *meghagyták a 34 százalékos emelést*, azonban eddig majdnem mindenütt leszállitásokat is alkalmaztak. Vannak akiknél az emelés alig számottevő.

—

Előadás a Hortobágyról Budapesten

Dr. Ecsedy István előadást tartott a Földrajzi Társaságban

A Magyar Földrajzi Társaság csütörtökön este tartotta felolvasó ülését Budapesten. Ez alkalammal dr Ecsedi István debreceni tanár tartott előadást a hortobágyi szilajpásztorkodásról.

Az előadás kezdetén ismertette az előadó történeti, földrazji és régészeti kutatások alapján az emberi kultura erős hullámzását az idők folyamán a Hortobágyon. Kimutatta, hogy a Hortobágy régen nem volt pusztaság, hanem mióta az ember nyoma kimutatható az Alföldön, a Hortobágyon is voltak telepek. Sőt a magasabb kulturáju kőkorszak után alacsony kulturáju bronzkorszak következett, ezt egy magaskulturáju vas illetve népvándorláskori település váltotta fel. A magyarok honfoglalása már ezt elpusztitva találta; sőt a honfoglalók közül is egy pár szegény vitéz telepedett le.

A magyar királyság első századaiban számos népes község volt a mai területen. Ezeket elpusztitotta a török hódoltság, közelebbről az 1594. évi szörnyü tatárjárás. Ujra puszta lett a Hortobágy vidéke. — Debrecen város zálogba vette a pusztákat és a törökök kiverése után Debrecen város egy sajátságos szilajpásztorkodást rendezett be.

Ezután ismertette a primitiv szilajpásztorkodást, ahol csak szaporulatáért nevelték a jószágot. Nyáron és télen szabadban tartották és a legelőre bizták. A XIX. század közepén az ingyen legeltetés megszünt ettől kezdve gondoltak a legeltetők egyre gazdaságosabb állattenyésztésre. A kormányzat sürgetésére és támogatása mellett korszerü intézményeket (kutakat, ártért, szárnyékokat) létesitettek.

Most ujra fellendülés előtt áll a Hortobágy. A haladó élet nem türi a primitiv gazdaságot. A pusztát is jobban kiakarják használni. Az állattenyésztést uj alapokra fektetik. Gazdaságot és haltenyésztést létesitenek rajta. Mikor már a régi romantikus élet eltünik, akkor fedezi fel szépségét a hazai és külföldi közönség egyaránt. A Hortobágy ma már kiránduló hely nyáron és jó libázó terület ősszel meg tavasszal. — Az előadását jól sikerült vetitett képekkel illusztrálta Ecsedi.

A mindvégig lendületes előadást a közönség nagy figyelemmel hallgatta és lelkes ovációban részesitette az előadót.

Gyönyörü nyakkendők legolcsóbban
Frank Edénél.

Izgalmas revolveres harc után fogta el a nagyváradi rendőrség a homokkerti megszökött rablót

A rabló Nagyváradon mint kérő szerepelt egyik előkelő iparos családjánál

A detektivek Molnár Józsefet menyasszonya lakásán megbilincselték és őrizetbe vették

Egy hónappal ezelőtt történt — hogy Körper János homokkerti lakoshoz négy férfi betört és közel hat millió korona készpénzét elrabolták. A vakmerő betörő társaság éjszaka hatolt be Körper házába és amig kettő közzülök a szobaajtót felfeszitette és a rablást elkövette, másik két társuk az utcaajtóban állt és falaztak, hogy meg ne lephessék őket.

A betörőket Körper János és felesége észrevették és segitségért akartak kiálltani.

A mindenre elszánt betörők azonban erre is elvoltak készülve és kést fogtak a megrémült öreg házaspárra és a pénzüket elrabolták.

Ezután a betörő banda megszökött a tett szinhelyéről és a kirabolt öreg párra az ajtót rájuk zárták.

Körper János és felesége ezután nagy fáradtsággal kifeszitették az ajtót és a közeli lakókat fellármázták, majd pedig a rendőrségre mentek és az ismeretlen támadókat feljelentették. A rendőrség és a csendőrség a vakmerő rablóbanda kézrekeritésére

széleskörü nyomozást inditott, amelynek során három tettest néhány nap alatt elfogott.

A negyedik betörőnek, Molnár Józsefnek, aki román katonaszökevény volt, sikerült a hatóságok elől megszöknie.

A szökésben levő rabló kézrekeritésére a hatóságok körözö-levelet bocsájtottak ki és azt elküldték a nagyváradi rendőrségnek is, mert alapos gyanu merült fel, hogy Molnár József odaszökött.

A nagyváradi rendőrség a körözö-levél alapján a nyomozást megindította és a debreceni rendőrséghez intézett átirata szerint azt eredményesen be is fejezte. Ugyanis a Borodi-féle detektiv-csoport rövid idő alatt kinyomozta, hogy

egyik előkelő nagyváradi iparos leányának Molnárra illő személyleirásu férfi udvarol és a leányt már el is jegyezte.

A további megfigyelések során a rendőrség gyanuja csak erősbödött és ezért két detektiv mindenütt nyomában volt Molnár Józsefnek. Hétfőn, február 17-én este a betörő és a mit sem sejtő menyasszonnya, aki Váradvelencén lakik, elmentek egyik főtéri mozgószinházba. A detektivek ide is követték őket és előadás után, amikor Molnár lekisérte menyasszonyát annak lakására, igazolásra szóllitották fel.

A betörő az igazoltató detektivek láttára nagyon meghökkent, azonban a másik pillanatban már ismét ura volt a helyzetnek és fölényesen tiltakozott az ellen, hogy a detektivek igazoltassák. A határozott felépésü Molnár azonban nem tudott kivánt hatást kiváltani a detektivekből, akik ragaszkodtak az igazoltatáshoz.

Ezután Molnár József látszólag engedékenyebb lett és Talotay Lászlónak mondta magát, de ezt irással nem tudta bizonyitani. A detektivek most már erélyesebben léptek fel és követelték, hogy kövesse őket a rendőrségre.

Molnár József revolvert rántott elő és azt a detektivek ellen forditotta. A következő pillanatban azonban az egyik detektiv szinten előkapta revolverét és riasztó lövést adott le.

A váratlan lövés zaja egy percig zavarba hozta a betörőt s *ez elég volt arra, hogy a két detektiv rávesse magát, és lefegyverezés után összekötözve vitték be a rendőrkapitányságra,* — ahol azonnal megkezdték kihallgatását. Eleinte tagadta Molnár József a terhére rótt bünselekményt, de végül *mégis beismerő vallomást tett és a román rendőrség őrizetbe vette.*

A nagyváradi lapok az elfogott betörőről nagy cikkekben foglalkoztak és érdekes, hogy *két ember meggyilkolásával vádolják.* Valószinü azonban, hogy ez csak téves információn alapul.

A debreceni kir. ügyészség Molnár József kiadatása iránt megtette az intézkedéseket és a külügyi hivatal utján fogják kikérni a román hatóságoktól.

Másfél évi börtönre ítélték Vidéki Alizt

Budapest, február 18. A büntető törvényszék Vidéki Aliz egyetemi hallgatónőt, mert Andréka Károly, jelenlegi főkapitányhelyettest inzultálta, ma — hatóság elleni erőszak büntettéért — egy évi és hat havi börtönre, valamint 240 pengő pénzbüntetésre itélte. Az ügyész és vádlott felebbeztek.

Megvonták az italmérési engedélyt onnan, ahol csempészett dohányárut árulnak

Budapest, február 18. Hivatalosan jelentik: A csempészett külföldi, — vagy tiltott módon készitett dohánygyártmányok megakadályozása céljából a pénzügyminiszterium elrendelte, hogy mindazoknak a helyiségeknek (éjjeli mulatóhelyek, kávéházak, vendéglők stb.) tulajdonosaitól, amelyekben ilyen dohánygyártmányokat árulnak, az italmérési engedélyt mindjárt az első esetben vonják meg.

Spanyoljárvány Kolozsváron

Kolozsvár, február 18. A spanyoljárvány Kolozsvárott és az egész megye területén erősen terjed. A betegek száma a városban meghaladja a háromezret. A hatóságok a megye egész területén betiltották a táncot és a népes temetéseket. Erdély több városából a járvány terjedését jelentik; igy Aradról, Nagyváradról és Kolozsvárról is.

Müncenből Nürnbergig

Rend és fegyelem -- A modern demokratizmus
Ha az ember elalszik a repülőgépen

A fegyelem óriási Németországban. Egy pillanatig sem akarom ezt az „egyedülálló" felfedezést magamnak vindikálni, csak örömmel szegezem le utazásom egy kis epizódját, amely hűen tükrözi vissza azt a feltétlen engedelmességet, amellyel a germánok a felsőbb intézkedéseknek eleget tesznek.

Donauwörth-ben szálltam fel a müncheni gyorsvonatra, hétfőn reggel, amikor a Némethonban ujabban divatba jött „vasárnapi jegyek" még érvényesek. (Ezek a 33 százalékkal mérsékelt menettérti jegyek szoros kapcsolatban vannak a „hét végével", amelyről egyik korábbi tudósitásomban számoltam be.)

A vonat tehát tulzsufoltan érkezett meg és legnagyobb örömömre, rengetegen vártunk már az állomáson is. Az a nehány pillanat, amely rendelkezésünkre állott, bizony nem elegendő arra, hogy végigszaladjam az összes kocsikat; örvendtem, hogy egyre fel tudtam kapaszkodni, máris indultunk.

A folyosón is álltak az utasok, egy üres fülkén pedig a következő nymtatott cédula lógott:

BÉRELT SZAKASZ

alatta pedig verébfejes ceruzairás:

SZOLGÁLATI SZAKASZ

Valóban menetközben irta föl valaki. És a két szöveg előtt megtorpant mindenki, senki sem mert belépni.

Végre is a kalauz megjelent, aki egykedvüen jelentette ki:

— Már nem szolgálati szakasz, elfoglalható.

Jobbra át! Balra át! — háromhárom ember egyszere fordult és egyszerre indult befelé. Elhelyezkedtünk.

Előzőleg senki sem morgolódott, senki sem szidott senkit és senki sem kiáltozott torkaszakadtából „az a kalauz" után, aki „majd kinyitja, mert ha nem, hát akkor majd megmutatom én, hogy ki vagyok..."

Csak türelmesen várt mindenki és minden felesleges izgalom nélkül lassan mindenki ülőhelyhez is jutott.

Sapienti sat.

UGYEBÁR, KEGYELMES URAM?

Augsburg előtt sokan kászolódtak fel és készülődtek a kiszálláshoz, a mi fülkénkből is hárman voltak távozóban.

Amint egyedül maradtunk, nevetve jegyezte meg az egyik utas, akiről közben kiderült, hogy benszülött müncheni:

— Nó most mindjárt megnézhetjük belülről, milyen az, amikor bennünket kivülről néznek, s senki sem mer belépni...

Jót mulattunk már előre is az el következendő jeleneten, amely oly fényesen sikerült, mintha csak hosszu előkészületek és megfelelő szinpadi próbák előzték volna meg.

Mindenki, aki csak elhaladt előttünk, elolvasta a feliratot, tiszteletteljesen bepillantott a fülkébe és nyugodtan tovább ment.

A jovális müncheni mozdulatlan szájjal, apró mondatokban tett minden távozó után megjegyzést, találó, frappáns kis odavágást, hogy csak ajkaim teljes szétroncsolásának veszedelme árán tudtam komolyságomat megőrizni. Pedig ez fontos volt, különben mi is kivettük volna részünket az inváziból.

De sikerrel megusztuk, csak két fiatalembert hozott idővel a kalauz hozzánk. A jó öreg müncheni (aki szintén nem sokkal lehetett tul a harmincon) mosolyogva titulálta szembenülő társunkat „kereskedelmi tanácsos urnak", aki elértve a tréfát, „egészségügyi tanácsos urnak" nevezte ki hamarjában az előtteszólót.

Ellenben teljes felborulással fenyegetett a helyzet, amikor müncheni barátunk ezekkel a szavakkal fordult hozzám:

— Ugyebár, *Kegyelmes Uram*...

(Oly érthetően, hogy kihallatszott a nagy *K* és a nagy *U*...!)

Majdnem kipukkadtam az elfojtott nevetéstől.

És a demokratikus Németország polgárai kéjelegtek a cimek élvezetében, a két fiatalember pedig, a kiket a kalauz importált, a nagy meghatódottságtól alig győzte önmagát kicsinynek mutatni. Meghuzódva, félénken tekintettek a három idegen „Magasrangu Urra!" (Nagy *M*-mel és nagy *U*-val.)

AZ UDVARIAS LÉGIHANZA.

Münchenben megint rövid időt töltöttem. Csak épen hogy fölkerestem a Délnémet Légihanza rt. igazgatóságát, ahol közölték velem hogy véletlenül még van aznapra egy szabad hely. Azonnal autóba vágtam magam, ki a pályaudvarra, magamhoz vettem csomagjaimat és sietve igyekeztem vissza a replőtársaság autójának indulási helyéhez.

Pár percet késtem, de megvártak.

A szép városon, ösmert utakon és utcákon száguldottunk át ki a repülőtérre.

Hatalmas, nyoleszemélyes „Comet Dornier" gép várt reánk. Ismét rengeteg csomag és málha süllyedt el a gép belső részében, — az utolsó pillanatban azonban kiderült, hogy többen visszaléptek az utazástól. Azaz helyesebben: lemaradtak a csatlakozó vonatról és igy nem érkeztek meg Münchenbe.

Igy mindössze ketten foglaltunk helyet a repülőgép belsejében. Hat ülés üresen maradt!

HA AZ EMBER ELALSZIK.

Utam megint gyönyörünek igérkezett. Melegen sütött a nap, tiszta volt az ég, mégcsak fehér bárányfelhők sem tarkitották a láthatárt.

Szél sem rebbent, a repülőtér zöld pázsitja üdén mosolygott és sajnálattal gondoltam mindazokra, akik most valahol, valamerre egy gyors- pláne szomoru személyvonat zárt fülkéjében, füst és korom közepette cammognak céljuk felé.

A kora reggeli fölkelés, a gyorsvonaton a müncheni ur bohókázása, a sok nevetés kissé kimeritett. Kényelmesen helyezkedtem el a szép bőrfotölyben, kiteritettem magam előtt az utszakasz térképét és vártam a fejleményeket.

Elegáns levegőbeszökkenés után nyugodtan, simán usztunk a levegőben. A motor erős zümmögése, a mozdulatlanság érzete — amely csalfán hiteti el a repülő utasával, hogy csak egy magas pontból, mozdulatlanul, egyhelyből nézi a földet — lassan-lassan álomba ringattak.

Tulajdonképen észre sem vettem, amikor elaludtam. Csak arra lettem figyelmes, hogy a motor kattogása megváltozott. Kinéztem az ablakon: nagy város körvonalai tüntek fel a közelben. Füst és alacsony köd takarta a város alacsonyabban fekvő részeit.

Az órámra, a térképre néztem: ugy látszik, *Ingolstadt* körül járunk, — állapitottam meg magamban.

De mi ez?

Miért lassit a motor tovább?

Miért ereszkedünk már le?

Hiszen Ingolstadtban nem szállunk le?!

Tanácstalanul, a furesa körlmények miatt, talán egy kicsit kevésbé bölcsen néztem körül.

Utastársam nevetve szólt rám, a ki figyelte az eddigi összefüggést:

— Eltalálta, leszállunk, de nem Ingolstadtban, hanem Nürnbergben... Mert már megérkeztünk!

AZ ÓRÁM HALÁLA.

Nürnbergben egy kedves, régi, gyerekkori ismerősömet akartam fölkeresni és a fürth-i repülőtéren már szóltam az autó vezetőzének, hogy hol tegyen le.

Élveztem hogy a soffőr nem tudta, merre fekszik az általam megnevezett utca, én kellett, hogy meg magyarázam neki. Nem, mintha már jártam volna Nürnbergben, hanem már eleve gondoskodtam egy jó térképről s betéve tudtam az irányt.

Tulajdonképen néhány kellemetlenség is ért utközben, s egy pillanatig sem állithattam, hogy valami rózsás kedvem lett volna. Tetőfokára hágott rossz kedvem, amikor az autó másik utasa, — akit Strassburgból repitett ide a Légihanza, unalmas fecsegésbe kezdett.

Igy érkeztem meg régi ismerősöm háza elé.

Lassan készülődtek ki az autóból.

Előrehajolva bujtam ki az alacsony kocsiból, amikor mellényzsebemből villámgyorsan pottyant ki valami.

A tartalékórám!

Hamarább ért Nürnberg kövezetére, mint jómagam. És egy kis rakás üvegtörmelék, fehér zománcdarabok, mutatórészek, fölpattant födelem alól előgurult fogaskerektömeg jelezte eredeti hivatását.

Csodát müvelt ez a kis baleset: derüsen mosolyogva másztam meg a ház négy emeletét...

Scherben bringen Glück!

(Simonffy Aladár.)

— Folytatjuk. —

Nagy izgalom véres verekedés, botrányos tüntetés Cachin francia kommunista bukaresti érkezése körül

Bukarest, február 18. Arra a hirre, hogy Cachin, francia kommunista képviselő, akit a Stefanov Boris, — volt képviselő elleni bünperben tanuként idéztek meg, az esti gyorsvonattal Bukarestbe érkezik, a diákok egyrésze röpiratokat osztogatott, amelyekben tüntetést hirdetett Cachin ellen, az északi pályaudvar előtt.

Nemsokkal ezután *„Egyesült munkás szindikátusok bizottsága"* aláirással ujabb röpcédula jelent meg az utcákon, amely felhivja a munkásságot, hogy Cachin mellett rendezzen tüntetést.

A két ellentétes csoport egészen ellopta a tágas perront. A pályaudvarra csendőrség és katonaság vonult ki, hogy az összetüzéseket megakadályozza. *Valahányszor vonat futott be az állomásra, zajos tüntetés tört ki és több izben verekedtek is. A verekedőket a katonaság és a rendőrség választotta szét s néhány kommunista munkást letartóztattak.*

A vonatok utasai között a tüntetések és verekedések nagy riadalmat okoztak, annyival is inkább, mert a nemzetvédelmi ligához tartozó diákok *a zsidó* utazó közönséget megtámadták és a zsidó utasokat alaposan helyben higyták, az étteremből pedig kiverték őket.

Minthogy azt hitték, hogy Cachin Nagyvárad felől érkezik, a nagyváradi gyorsvonat megérkezésekor a diákok rohamot intéztek a vonat ellen, *de a csendőrség visszaszoritotta őket az indulási oldalra, a munkásokat pedig eltávolitotta a perronról.* Cachin azonban ezzel a vonattal nem érkezett meg, mire a diákok elvonultak, de utközben folytatták a zsidó járó-kelők bántalmazását.

Hire jár, bár erről autentikus értesülést szerezni nem lehetett, hogy Cachin nem érkezett meg, mert a siguranca a zsombolyai, kürtösi és biharkeresztesi kirendeltségeknek utasitást adott Cachin beutazásának megakadályozására.

Az Universul szerint a tüntetések miatt összesen 75 kommunistát tartóztattak le.

—

Kisázsiában királysirra bukkantak

Tutánkámen sirjához hasonló értékü lelet a háromezeréves szarkofágban

Londonból táviratozzák: A Britisch Museum tudományos expediciója Nebukadnezar babiloni temploma közelében olyan szenzációs sirleletre bukkant, amely nem marad messze a Tutankámen-féle felfedezés mögött. Az expedició Enumakhnál az 1117—1100 Krisztus előtt uralokdott babilon király sirjára akadt és abban mérhetetlen értékü kincseket talált.

A háromezeréves szarkofágból a diadémok, aranykarkötők, fülbevalók, láncok és egyéb drágaságok egész tömege került elő, valamennyi pompás ötvösmunka, amely igazolja, hogy milyen fejlett fokon állott az ötvösmüvészet ennek a történelemben eddig nem szerepelt babiloni királynak az uralkodása idején.

Noha az egész sir még nincs feltárva, már eddig is rendkivül sok mükincset ástak ki, köztük egy tiszta aranyból való kisebb bivalyszobrot és drágakövekkel kirakott fej- és nyakékeket, embereket és állatokat ábrázoló pompás vésésekkel.

A 17 éves inas nászutra akart menni Velencébe

Budapest, február 18. A rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy Obelis Gyula, 17 éves inas és a vele közös háztartásban élő Rittinger Margit 23 éves gyári munkásnő lakásán sok gyanus eredetü holmit fedeztek fel. Az *inas* a rendőrségen sirva ismerte be, hogy imponálni akart barátnőjének és ezért sorozatos betöréseket követett el. Százötven millió koronát akart összelopkodni, hogy azután nászutra mehessen barátnőjével Velencébe. Elfogatásakor már 100 millió korona volt együtt. A rendőrség mindkettőjüket letartóztatta

RÁDIÓ-MŰSOR

Szombat, február 19.

BUDAPEST.

(555.6) 3: 9.30 és 12.00: Hirek, közgazdaság. 1.00: Idő és vizállásjelentés. 3.00: Hirek, közgazdaság. 5.00: Idő és vizállásjelentés. Utána: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult kamarazenekar hangversenye. 6.15: Testnevelési előadás. 6.40: Ifjusági előadás. 7.00: Tarka-est. 8.20: dr. Bozóky Dezső felolvasása. 8.45: „Friss Hirek". 9.00: A Britannia nagyszálló éttermeből és barrjából Pertis Jenő cigányzenekarának hangversenye, továbbá Brit Boy's jezzband.

KÜLFÖLD.

4.20: Milánó 315.8 (1.5): Varieté. 4.30: Frankfurt 428.6 (9): Uj táncslágerek. 5.00: Königsberg 303 (1): Tánczene. 5.15: Róma 449 (3): Hangverseny. 6.00: Breslau 322.6 (10): Uj könyv. 7.30: München 535.7 (5): Kabaré. 8.00: Hamburg 394.7 (10): Tánczene. 8.15: Bécs 577 (1.5): Tánc-zene. Frankfurt: Jazzband. 8.30: Berlin 404 (1.5): Vidám Week-end. 9.00: Brünn: Tánc-zene. 9.15: Frankfurt: Tánc-zene. 10.30: Berlin: Tánc-zene. 11.10: Langenberg 488.8 (1.5): — Tánc-zene.

Az összes tiszántuli

és debreceni munkaalkalmakat megtalálja a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem uj számában.

A *Tiszántuli Ipar és Kereskedelem* az egyetlen szaklap, amely a tiszántuli ipar és kereskedelem érdekeiért küzd minden erejével. Célja és törekvése *a tiszántuli ipar és kereskedelem boldogulását elősegiteni.*

A tiszántuli ipar és kereskedelem egyre jobban tapasztalja, hogy a fővárosi szervezetek a vidékről megfeledkeznek. Eklatáns példaként világitja meg a lap az ugynevezett kis ipari hitel kérdését, amelyből — gr *Hadik* János a lapban közölt szenzációs nyilatkozata szerint is — *eddig a vidéki kisiparosság kimaradt*, holott a fővárosi iparosság megkapta azt.

De itt van a *tiszántuli épitő-ipar és a fővárosi érdekeltségek élethalálharca.* A tiszántuli épitő-ipar mellett az egész Tiszántulra kiterjedőleg *egyedül a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem áll* s támogatja a tiszántuli épitőiparosok önálló, a fővárostól független szervezkedési mozgalmát.

A Tiszántuli Ipar és Kereskedelem közli az összes tiszántuli, debreceni versenytárgyalási, szállitási, ajánlati, tervpályázati hirdetményeket, a debreceni és tiszántuli magánépitkezéseket. Az összes munkaalkalmakat tehát a Tiszántuli Ipar és Kereskedelem hasábjain találhatják meg a tiszántuli épitőiparosok és vállalkozók.

Foglalkozik a lap *a tiszántuli kereskedelem helyzetével, a husiparosok ügyeivel*, ismerteti a tiszántuli pénzintézetek, vállalatok mérlegeit, közli *az országos vásári hireket*, — kényszeregyezségi hireket stb.

A tiszántuli iparosok és kereskedők egyre jobban érzik, hogy a *Tiszántuli Ipar és Kereskedelem* nélkülözhetetlen számukra, mert ez az egyetlen szaklap, amely az ő érdekeiket szolgálja. A *Tiszántuli Ipar és Kereskedelem* szerkesztősége és kiadóhivatala: Debrecen, József kir. herceg utca 1. Olvassák az egész Tiszántult

A forgalomban levő pénz 70 százaléka pengő

Ismét 28·3 millió pengővel csökkent a bankjegyforgalom

A jegyforgalom a február 15-i kimutatás szerint a február 7-i állománnyal szemben 28.3 millió pengővel csökkent.

E csökkentés egyrészt a girobefizetésekből, másrészt a váltótárcaállomány és az érckészlet apadásából ered. A giroszámlákra az állam részéről 16.2 pengő befizetés történt, mig egyéb számlákról 6.9 millió pengő folyósittatott, ugy hogy végeredményben a giroállomány 9.3 millió pengővel emelkedett.

A váltóesedékességek összege a benyujtások összegét az elmult üzleti héten 16.4 millió pengővel haladta meg. Az érckészlet devizaigények kielégitése révén 4.2 millió pengővel csökkent. Az állami adósság apasztására 1.3 millió pengő fordittatott. Az „Egyéb követelések" 3.2 millió pengő emelkedést mutatnak. A forgalomba hozott pengő bankjegyek az összforgalom nak 69 százalékát érték el.

Az iparostanoncokat felszabadulásuk után néhány hónapig még alkalmazni kell

A kereskedelmi miniszter rendelete

Budapest, febr. 18. A kereskedelmi miniszter rendeletben szabályoza *a tanoncoknak segédként való alkalmaztatását.* A rendelet utal arra, hogy ujabban gyakran előfordul, hogy a munkaadó a tanoncot tanuló idejének elteltével, a segédi levél megszerzése után, nem alkalmazzák segédként, hanem *nyomban elbocsátják.* Ez az eljárás a tanoncokat a legtöbb esetben sulyos helyzetbe sodorja.

A miniszter felhivja a másodfoku iparhatóságokat, hassanak oda az elsőfoku iparhatóságok és ipartestületek révén, hogy *a tanoncokat foglalkoztató munkaadók a felszabaduló tanoncokat még néhány hónapon át megfelelő bérrel segédként tovább foglalkoztassák*, amire nemcsak méltányossági szempontból, hanem *fontos ipari érdekekből* is szükség van. A hatóságok igyekezzenek a munkaadókat rávenni arra is, — mondja a rendelet — hogy a tanonceszerződésben legyen kötelezettség aziránt, hogy *felszabadulás után a tanoncot a meghatározott 3 hónapnál lehetőleg nem rövidebb időn belül megfelelő bérrel segédként alkalmazzák.*

A szinpadi kulisszák titkaiból fog egyet-mást elmondani Csathó Kálmán holnapután a ref. főgimnázium tornatermében

Vele jön felesége Aczél Ilona is

A tiz napból, mellyel a Csokonai Kör e hó 11-ére hirdetett felolvasó ülését kénytelen volt elhalasztani, még kettő van hátra. Ugyanis két nap mulva, *hétfőn este 8 órai kezdettel* tartja meg — az előjelek szerint nagyszámu közönség előtt — felettébb érdekesnek igérkező előadását *Csathó* Kálmán a Csokonai Kör rendezésében és meghivására a ref. főgimnázium tornatermében.

Akik szeretik a tiszta irodalmat, azok nagyon jól ismerik Csathó Kálmánt. Regényei (Varju a toronyórán. Lányok, anyák, nagyanyák, Te csak pipálj Ladányi), szindarabjai első helyen nyernek elhelyezést minden müvelt család könyvtárában. Az az egyszerü, közvetlen stylus, ahogyan ir; az érdekes és valoszerü meseszövés, a kristálytiszta humor, az az elbájoló pajzánság és gazdag fantázia, a mik irásait jellemzik, eredményezik azt, hogy őt a magyar regényirás nagyjai közé kell soroznunk.

Mint szinpadi szerző, az ország legelső drámai szinpadán előadott darabjaival a szinházat mindig irodalmi és müvészeti esemény szinhelyévé avatta. A dramatizáláshoz ugy, mint ő, kevesen értenek. Legutóbb „Te csak pipálj Ladányi" c. regényét dolgozta át szindarabbá Hevesi Sándornak, a Nemzeti Szinház igazgatójának egyenes felkérésére. Már a főpróbán kitünt, hogy a darab sikerre termett, amit a bemutató óriási sikere jogerőre emelt aztán. Egy Csathó-bemutató a közönségnek felhőtlen tiszta ég látását, napfényt, derüt; a szinészeknek hálás szerepeket és müvészetükben előbbrejutást; a szinháznak anyagi gondok enyhülését jelenti. Csak a kritikus bosszus, mert tapsolnia „muszáj".

Hétfői előadásának tárgyát is a szinház világából veszi. Abból a világból, amely a benne élőnek elismerést, sikert, ünneplést és gazdagságot, sokszor gáncsot, bukást és romlást jelent. Olyan világ ez, amelybe bepillantani mindig vágyakozik az ember, de ahová bevezetni bennünket csak egy olyan ember- és életismeretekkel biró nagy iró képes, mint Csathó Kálmán.

Felesége Cs. Aczél Ilona a budapesti Nemzeti Szinház müvésznője a legelsők közül való. Minden szerepében köztünk élő eleven embert állit elénk. Csokonai költeményeiből fog egy párat előadni. Bizonyos, hogy a versek teljes szépségükben fognak a hallgatóság elé tárulni. A „Te csak pipálj Ladányi" bemutatóján a müvésznő Linkanéni szerepét vállalta önként, a melyben egészen uj oldaláról mutatkozott be sikeresen a Nemzeti Szinház felettébb kényes izlésü közönségének.

Az estélyen az elnöki megnyitó beszédet dr Kőrössy Kálmán fogja elmondani. — A kollégiumi Kántus pedig Csokonai-dalok és egy szép magyar dalegyveleg előneklésével nyitja meg, illetőleg fejezi be az estélyt. — A kart Szigethy Gyula karnagy vezényli.

A ref. főgimnázium tornaterme bizonyára sürü tapsolástól lesz hangos es estén.

Az estélyre jegyek a Méliuszban válthatók egész napon át. A helyárak méltányosak. Ülőhely nem tagoknak 1 P 20 fillér, tagok 60 fillérért jegyhez juthatnak (ha 1926. évi tagsági dijukat már befizették). — Diák-jegy ára 20 fillér. — Tagsági dijak befizethetők Lőrinczy Mihály urnál, az Általános Forgalmi Bankban a délelőtti órákban.

Állandóan frissen csapolt dupla **márciusi részvény sör** és kitünő zóna reggeli
ujonnan megnyilt
kényelmesen berendezett földszinti éttermemben
kapható.
Diósi, Piac ucca 42. Pannonia étterem

A szerelmespár nyakába zuhant a holdkóros koldus

Furcsa, tragikusabban is végződhető kistória történt a minap Méra kolozsmegyei községben. — *Ferenc* bácsi, a környéken jólismert koldus elvetődött a faluba, ahol ráesteledett és egyik jómódu gazdánál kért éjjeli szállást. Jó szivvel vendégül látták a koldust, aki vacsora után a padláson az illatos szénába heveredett. — A gazda fia ezalatt menyaszonyával ott üldögélt a ház előtti padkán, meghitt kettesben. A leány azonban egyszerre arra lett figyelmes, hogy valami rongyos, némán, imbolygó alak sétál a padlástető szélén.

— Jaj Istenem, az ördög...

Az éles sikoltásra az alak megtántorodott, gurulni kezdett lefelé és pontosan a szerelmes pár nyakába pottyant. Onnan a földre. — Lárma kerekedett. Összefutott a szomszédság. Az emberek hamar felismerték Ferenc bácsit.

— Instálom, — mentegetőzött az öreg koldus — a hold volt az oka mindennek. Azt álmodtam, hogy a padlásról létra van támasztva a holdba és nekem fel kell másznom rajta. — A holdkóros koldust, akinek a szerelmesek mentették meg az életét, a kolozsvári kórházba vitték.

Anyósa helyett feleségét szurta hasba egy szolnoki kádármester

A jászberényi csendőrség elfogta és a szolnoki ügyészség fogházába szállitotta Pecsenyánszky Lajos jászberényi kádármestert, aki két késszurással élet veszélyesen megsebesitete feleségét.

A merénylő férj tette elkövetése után önként jelentkezett a csendőrségen és elmondotta, hogy véletlenül, — illetve akarata ellenére szurta le feleségét és ejtett rajta életveszélyes sérüléseket, mert — tulajdonképpen az anyósát akarta leszurni.

Hónapok óta különváltan élt feleségétől és ivásnak adta magát; az asszony visszament volna férjéhez, de az anyja nem engedte.

Pecsenyánszky Lajos nemrég elment az anyósa házához és kérte feleségét, hogy térjen vissza hozzá. Anyósa durván rátámadt a férfira, mire Pecsenyánszky két rántott elő és többször az anyósa felé döfött.

A döfések saját feleségét érték: első szurásával a karját hasitotta keresztül, a másik szurás behatolt az asszony hasába.

SZINHÁZ ÉS MOZI

Csokonai színháza műsora:

Szombat, félnyolckor, B) bérlet: *Enyingi Török Bálint.*

Színügyi bizottság elé kerül a Csokonai színház éjszakai előadásának ügye

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Kardoss Géza beadványt intézett a városi tanácshoz, melyben ujabb sürgős segély helyett azt kéri, engedje meg a város, hogy éjszakai előadást tartson, éppen ugy, mint ezt már a többi vidéki városok színházai is teszik. Ezeken az éjszakai előadásokon a műsorban pikáns bár, de nem drasztikus darabok szerepelnek. A városi tanács foglalkozott a kérelemmel és véleményadás végett az ügyet a színügyi bizottság elé terjeszti, amely legközelebbi csütörtök délután vitatja meg a jelentős ujitás kérdését.

A szintársulat kongresszusi képviselői

A Csokonai szinház társulati gyülést tartott, melyen megválasztották szinészkongresszusi képviselőjüket. A döntés szerint Csolnakossy Gyulát, Remete Gézát és Müller Mátyást küldi Debrecen a kongresszusra.

A szinházi iroda jelentése:

Ma, szombaton este utoljára

Enyingi Török Bálint

B) bérletben:
Szathmáry Zoltán történelmi szinmüve
Tisztviselő-est!

Holnap, vasárnap délután olcsó helyárakkal:
Kardoss Géza felléptével:

Az erdészlány

Háromfelvonásos bübájos operett.
Siessen jegyet váltani!

Bemutató!

VASÁRNAP ESTE!

Bérletszünet.

Szilágyi Marcsa betegsége miatt szerepét Timár Ila volt szives vállalni, de mivel az idő rövidsége folytán már nincs ideje ruhákról gondoskodni, ezuton kéri a prömier-közönség szives elnézését. Timár Ila nagyszerü játékával és dalaival bizonyára feledtetni fogja a pazar toilettek hiányát.

Az ASSZONYKÁM dalai:

I. felvonás:

Miről álmodnak a lányok éjszaka...
Timár Ila belépője.
Egy pezsgős vidám tanyán...
Szigeti Jenő belépője.
Nem vén a legény még...
Kolbay—Szigeti duettje.
Bözsi, Bözsi, Bözsi, Bözsikém...
Timár—Antók duettje.
Pityi Pál, Pityi Pál, Pityi Palkó...
Timár Ila—Károlyi Vili duettje.
Finále.

II. felvonás:

Kis lány, hallod a muzsikát?
Timár—Antók duettje.
Huzd, aki lelke van a hurnak!
Csárdás. Összes magánszereplő és kar.
Ott lenn Veneziába forrólyb a szív...
Tangó. Kolbay—Szigeti.
Jaj, de csodás, de szép sziget Tahiti...
Timár Ila—Károlyi. Duett.
Lesz még a ridikülbe...
Charleston. Timár—Tamás Benő.
Finale.

III. felvonás.

Asszonykám, asszonykám, de szép vagy...
Antók—Timár Ila duettje.
Lány, lány, budapesti lány...
Kolbay—Károlyi Vili duettje.
Oly rövid a nyár, kél és tovaszáll...
Szigeti Jenő magánszáma.
Finaletto.

Sláger
Asszonykám
Sláger

A mozgószinházak műsora:

Apolló: Rod la Roeuéval: Gigolo, dráma 7 felvonásban és Kóruslady.

Vigszinház: Verne Gyula regénye filmen: Strogoff Mihály két rész egy előadásban, A főszerepben: Ivan Mosjuokin nal.

Szombattól: Urániában: Zoro Huruval Szökjünk meg tanár ur és Csempész kapitány. Jön! Meztelen asszony, Nita Naldi és Petrovics Szvetiszlávval.

Mejeorban vasárnap Unus a hegyek hercege, kalandor dráma, 2 rész egyszerre, 13 felvonásban. Harry Pieljel a főszerepben. Előadások 3 órától.

Előadás a Palesztinába irányuló export lehetőségekről a Kereskedelmi és Iparkamarában

Lapunk hasábjain már megemlékeztünk Székely Bélának, a magyarországi cionisták főtitkárának előadásáról, melyet a Palesztinában kiépités alatt álló zsidó-országról Debrecenben tartott és fog tartani.

Székely Béla azonban nemcsak kulturális és társadalmi szempontból kiváuja bemutatni Palesztinát, hanem gazdasági oldaláról is. Fölkereste a kereskedelmi és iparkamara vezetőségét, ahol előadta, hogy mig Németország és Anglia, valamint Franciaország a palesztinai piacot igen erősen igénybe veszi, addig Magyarország éppen azokat a cikkeket hanyogolja el, amelyekben Magyarország a legexportképesebb volna. Igy pl. megemlitette azt, hogy burgonyával Franciaország látja el Palesztinát, holott Magyarország ebben a cikkben sokkal exportképesebb volna.

Székely Béla éppen ezért előadást kiván tartani Palesztina, valamint a közel kelet export lehetőségeiről. A kereskedelmi és iparkamara módot és alkalmat kiván neki nyujtani, hogy a Keletet a kereskedők és iparosok a reális élet szemüvegén keresztül is, üzleti szempontból is megismerhessék.

Székely Béla folyó hó 20-án, vasárnap d. e. 11 órakor a kamara közgyülési termében „Palesztina és a közel Kelet gazdasági viszonyairól és export lehetőségeiről" előadást fog tartani, melyre a kamara érdekeltségének a figyelmét ezuton is felhivja.

Szenzációs
uridivat különlegességek legolcsóbban **Frank Edénél**

A kormány adómérsékléssel segiti elő a házak tatarozását

A kedvezmény csak az 1927. évi tatarozásokra vonatkozik -- A debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara közleménye

Az életben igen sokszor megtörténik az, hogy egyes rendeletek kiadásáról, vagy törvénynek bizonyos kedvezményeket biztositásáról épen azok nem értesülnek, akikre ez vonatkozik. Ez történt meg most is, amikor az egyes adók és illetékek mérséklésére vonatkozó törvényjavaslat 6. szakasza szerint adómérséklés illeti meg azt a háztulajdonost, *aki az 1927. év folyamán házát tataroztatja.*

Erre vonatkozólag a kamara részéről a következőket közöljük:

A pénzügyminiszter által az országgyüléshez most benyujtott egyes adók és illetékek mérséklésére vonatkozó törvényjavaslat 6. szakasza szerint adómérséklés illeti meg azt a házbirtokost, aki akár bérbeadott, akár bérbe nem adott házát az 1927. évben legkésőbb november hó 30-ig kizárólag saját költségén tataroztatja és a tatarozási költségek összege az 1927. évre kivetett házadó-alapjának 20 százalékát eléri, vagy meghaladja. Miután ezen adómérséklés, tekintettel arra, hogy a házadó 18 százalék s ezután még 50 százalék községi pótadót, 10 százalék utadót, 10 százalék országos betegápolási pótadót, 5 százalék rokkant adót és jövedelemadót is kell fizetnie, nagy kedvezményt jelent az összes házbirtokosokra s emellett a tatarozások nagyarányu munkaalmakat is teremtenek, ép ezért szükségesnek tartjuk, hogy az érdekelt házbirtokosokkal megismertessük az adómérséklés mértékét és annak mikénti bejelentését.

Az adómérséklés mértéke a következő:

1. Ha a tatarozási költségek az 1927 évi házadóalap 20 százalékát elérik, de annak 60 százalékát nem érik el, a tatarozási költség felét az 1928. év ház adó alapjából kell levonni;

2. ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadóalap 60 százalékát elérik, de anak 10 százalékát nem érik el, a tatarozási költség felét az 1928. évi házadó alapból, a másik felét pedig az 1929. évi házadó alapjából kell levonni; —

3. ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadóalap 100 százalékát elérik vagy meghaladják, a tatarozási költségeknek az 1927. évi házadóalap összegét elérő részét az 1928. évi a többi részét pedig az 1929. évi házadó alapjából kell levonni.

Az adómérséklés előnyét legjobban a következő példa mutatja meg:

Akinek van 1 bérháza, ennek 1926. évi november 1-én a bérjövedelme 2000 pengő volt, a saját lakásának bérértéke 500 pengőt tett ki, vagyis az 1927. évi házadó alapja a 2000 és 500 pengő négyszerese, vagyis 10.000 pengő volt, ezen házát 1927. évben alaposan tatároztatja, a tatarozás 12.000 pengőbe került s az 1928. évi házadó alapja 10.000 pengőt fog kitenni. — A fenti rendelkezések szerint ez esetben a 12,000 pengő tatarozási költségből — minthogy az az 1927. évi házadóalapját, vagyis a 10.000 pengőt meghaladja, 10.000 pengő tatarozási költség az 1928. évi házadóból, vagyis 10.000 pengőből lesz levonva, a fennmaradó 2000 pengő tatarozási költség pedig az 1927. évi házadó alapjából, vagyis 12.000 pengőből lesz levonva. Ebből következik, hogy a háztulajdonosok 1928. évben házadót és a járulékos adókat egyáltalában nem kell fizetni, 1929. évben pedig a 12.000 pengő házadó alap 10.000 pengőre csökken, vagyis az adómérséklés 1928. és 1929. években kitesz 4242 pengőt, ez azt jelenti, hogy a 12.000 pengő tatarozási költségnek 35 százaléka térül meg az adómérséklés révén, de a fenti 1. pont alapján is mintegy 17 százalék és a 2. pont alapján mintegy 32 százalék térül meg. Az adómérséklés tehát oly kedvezmény, amiben még sem a multban sem a jövöben nem részesült adózó s csak még 1927. évben lesz módja az adózóknak igénybe venni, mert a pénzügyminiszter a törvényjavaslat indokolásában már most bejelentette, hogy a kedvezmények ujabb meghosszabbitásáról nem lehet többé szó.

Az olyan épületeknél, amelyek még ideiglenesen házadómentesek, a tatarozási munkálatokat foganatositó házbirtokosoknak a házadó alapjából a tatarozási költség szintén a fenti módon és mérvben levonatik, de miután a lajstromban kivetett házadó tényleg elő irva nem lesz, a tatarozási költségnek az adóalapból való levonása, a házadó alapján kivetett pótadóknál mérsékelheti csak az adóterhet, ezért az ideiglenes adómentes házaknál a házbirtokos még abban a kedvezményben is részesül, hogy az ideiglenes mentesség meghosszabbittatik, még pedig:

1. (egy félévvel, ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadó alapjául vendő bérjövedelem, vagy haszonérték 20 százalékát elérik, de annak 100 százalékát nem érik el.

2. Egy évvel, ha a tatarozási költségek az 1927. évi házadó alapjául vendő bérjövedelem vagy haszonérték 100 százalékát elérik, vagy meghaladják.

Aki az adómérséklést igénybe venni akarja, az tartozik legalább 15 nappal a tatarozás megkezdése előtt a polgármesternél bélyegmentes irásban bejelenteni:

1. az épület fekvésének helyét (utca. szám);

2. a tervezett tatarozási munkálatokat.

(Ilyenek a megrongált tetők, menynyezetek, kémények, falak, lépcsők, csővezetékek, csatornák, kapuk, ajtók, ablakok javitása, falak vakolása, festése, meszelése, a kapuk, ajtók és ablakkeretek mázolása, vasrácsok, — vagy esővizet levezető csatornák festése);

3. a tatarozási munkálatok megkezdésének napját és előrelátható tartamát;

4. a tatarozási munkálatokat végző vállalkozó nevét és telepének helyét.

A tatarozási munkálatok befejezését 15 napon belül szintén be kell jelenteni a polgármesternél (községi elöljáróságnál) és ebben fel kell tüntetni a tatarozási költségek végösszegét is s a bejelentéshez kell csatolni a tatarozási munkálatok költségeire vonatkozó, — szabályszerüen bélyegzett számlákat és nyuglákat is s kérni kell a felülvizsgálat után az iratoknak a városi adóhivatalhoz (községi elöljárósághoz) az adókedvezmény alkalmazása céljából való áttételét.

Minden egyes ház tatarozásáról külön-külön bejelentést kell tenni, még pedig a tatarozás megkezdése előtt 15 nappal a polgármesteri hivatalhoz.

A NAP HIREI

Homonnay Dezső állomásfőnök jubileuma

Homonnay Dezső állomásfőnök huszonöt évi szolgálati évfordulója alkalmával meleg és igazán szeretetteljes ovációban részesült a mai napon. Reggel fél 9 órakor az egész személyzet összegyült az állomásfőnöki irodában, ahol Németh Lajos felügyel, raktárfőnök üdvözölte az ünnepelt állomásfőnököt az egész személyzet nevében. A meleg és szeretetteljes szavakban főleg arra utalt, hogy az ünnepelt a vasszorgalom, a felsőbbség iránti szerető tisztelet s a beosztottak méltányló szeretetének érzéseivel haladt mindeddig utain. Az ünnepelt állomásfőnök meghatva felelt s a kereszténysi szeretet és hazafias érzések által vezettetve folytatja — mint mondja — tovább is munkáját. Miután szerénységgel minden további ünneplést elháritott magától, a lelkes ünneplés be is fejeződött szavaival.

A nap folyamán számosan üdvözölték az ünnepelt állomásfőnököt, igy Balás Károly kormányfőtanácsos, üzletigazgató; az Iparkamara s igen sokan a hivatalok s testületek nevében és megbizásából.

— **Istentiszteleti rend** *a ref. templomokban febr. 20-án, vasárnap:* Nagytemplomban délelőtt 9 órakor Peleskey Sándor, délelőtt 11 órakor Szele György, délben fél 1 órakor Mezey Béla, délután 5 órakor Hegedüs Kálmán. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Kolozsváry Kiss László, délután 5 órakor Madar Zoltán. Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 2 órakor Kovács Pál. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután vallásos estély, dr Révész Imre. Homokkertben délelőtt 10-kor Nagy Sándor, délután 3 órakor vallásos ünnepély. Szegényházban délelőtt Bagdy Dániel. Koll. Oratóriumban délelőtt 9 órakor Kovács János. Ref. Felső Leánynev. int. délelőtt 10 órakor Uray Sándor. Nyilastelepen délután 3 órakor Kardos Lajos. Csapókertben délután 3 órakor vallásos ünnepély. Kösélyszeg: Konrád Zoltán. Nagycsere: Mezey Béla. Pac: Erdélyi Sándor. Belső Ohat és Ohat-Telekháza: Siposs Imre. Vagongyárban szombat délután 3 órakor Uray Sándor.

x **Dr Gács Jenő** orvos visszaérkezve, ismét rendel Bika bérház, mozi bejárat.

— **Az evangélikus templomban** az istentiszteletet f. hó 20-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Labossa Lajos vallástanár tartja.

— **Előadás Flaubert regényeiről.** Az Irodalmi és Müvészeti Tanfolyamon ma, szombaton délután 6 órakor Kardos Pál tart előadást Gustave Flaubertről. Flaubert, akinek nagyszerü regénye: Bovaryné, a világirodalom legolvasottabb könyvei közé tartozik, legnagyobb mestere a francia regényirásnak s ezt a halhatatlan költőt, mint a tiszta, semmi idegen célt nem ismerő müvészet megtestesitőjét, óhajtja ismertetni az előadás, mely ezuttal is a zsidó reálgimnáziumban lesz, — a Simonffy utcán.

— **Az üzletvezetőség palotaépitési ügye.** Néhány nappal ezelőtt tárgyalta a város az üzletvezetőségi palota felépitésének ügyét. Mivel a kérdés rendkivül sürgős, — már a szombat délutáni jog- és pénzügyi bizottsági ülésre napirndre is tüzték.

Kit terhel felelősség Szrolovics Viktor kereskedő és Csatáry István gazdálkodó haláláért

A mezősasi borzalmas katasztrófa a debreceni törvényszék előtt -- A bíróság több tanu kihallgatása végett elnapolta a főtárgyalást

Rendkivül érdekes bünügy tárgyalását kezdte meg pénteken délelőtt a debreceni büntetőtörvényszék. A mezősasi halálos végü szerencsétlenség került a bíróság elé, amely helyi vonatkozással bir annyiban, hogy a szerencsétlenség két áldozata debreceni volt.

Szlorovits Viktor, Neumann Ármin, Hegyi Bernát, Ádler Béla, Glück Jenő és Deutsch Ignác debreceni kereskedők 1925 áprilisban a Bihar megyei vásárokat járták áruikkal. Két szekeret fogadtak fel a fuvarra; az egyik szekér tulajdonosa és egyben kocsisa *Csatáry* István debreceni gazdálkodó volt, mig a másik szekeret ugyancsak István nevü fia vezette.

Április 25-én a berettyóujfalui vásáron voltak, innen a Komádiban tartandó vásárra akartak menni. — Sötét este indultak utnak. Az eső ugy ömlött, mintha dézsából öntötték volna, igy a szekeresek sem fáklyát, sem lámpát nem tudtak gyujtani. A fiatal Csatáry szekere ment elől; ezen Deutsch, Neumann és Glück utaztak, mig az öreg gazda szekerén Ssrolovics, Hegyi és Ádler foglaltak helyet.

Komádi felé menet már elhagyták Mezősas községet és átmentek a Kutas csatorna felett elhuzódó, korlát nélküli kis, 160 centiméter hosszu fahidon, mikor a lovak a nagy sárban elakadtak. Nem volt mit tenni, a szekeresek megfordultak és az előbbi sorrendben visszaindultak Mezősasba.

A fiatal Csatáry szekere már elhagyta a fahidat és a szekéren ülők hallották, hogy a másik szekér is rákanyarodik a hidra, *mikor egyszerre segélykiáltások hallatszottak az éjszakában.* Az első szekér utasai lélekszakadva rohantak vissza a fahidhoz, ahol borzalmas látvány tárult szemeik elé: *a második szekér lovastól együtt belefordult a vizbe, a négy kerék az ég felé állt, a csatornába esett emberek pedig kétségbeesetten igyekeztek menekülni.*

A menekülés Hegyinek és Adlernek sikerült, az öreg Csatáry és Szrolovics azonban nem birták elérni a partot. Ott pusztultak a csatornában és a csendőrök csak másnap emelték ki hulláikat a lovakkal együtt a vizből.

A debreceni központi vizsgálóbiróság inditotta meg a vizsgálatot a szerencsétlenség ügyében. A vizsgálat főleg annak megállapitására szoritkozott, hogy *kit terhel felelősség azért, hogy a hid nem volt korláttal ellátva, aminek következtében a szekér a vizbe fordult.* A vizsgálat lefolytatása után az ügyészség Király Miklós, a Sebes-Körös Árvizszabályozó Társulat igazgató főmérnöke, Szathmáry Elek gátőr és Fazekas András vizmester ellen adott ki vádiratot, gondatlanságból okozott emberöléssel vádolva őket. Az érdekes ügyet tegnap kezdte tárgyalni a debreceni törvényszék *Serly* tanácsa. A vádat dr *Balogh* István kir. ügyész képviselte, a három vádlott védelmét dr *Fráter* Pál ügyvéd látta el.

Király Miklós igazgató kihallgatásakor előadta, hogy a halálos szerencsétlenségért sem ő, sem pedig a társulat alkalmazottai nem felelősek, mert a hid rövid és a közlekedési szabályzat értelmében *nem kell rá fakorlát.* A másik két vádlott hasonló értelemben vallott.

A védelem tanui a leghatározottabban állitják, hogy a szekér még *fent sem volt a hidon és már is a csatornába csuszott,* mert a sáros talajon a jobb oldalon levő emelkedés következtében nem tudta az egyensulyt megtartani. Ezzel szemben a megmenekült kereskedők ugy vallanak, hogy *a második szekér már rajta volt a hidon és onnan esett a vizbe.*

A törvényszék a fenti körülmény tisztázása, valamint több fontos bizonyiték beszerzése végett *a főtárgyalást március hó 18-ára napolta el.*

— **Pestalozzi ünnepély.** A debreceni református népiskola Csapó uccai ifjusági vöröskereszt csoportja február hó 20-án délután fél 3 órai kezdettel, a Csapó ucca 46. sz. alatt a IV. osztály tantermében Pestalozzi emlékére rendezendő iskolai ünnepélyt rendez a következő müsorral: 1. Himnusz. 2. Ima. Elmondja Széki Mária IV. o. t. 3. Beszédet mond Mocsári László ig. tanitó. 4. Isten, ki hazánkat... ének. 5. Hiszek benned. Szavalja Kaszás Róza. 6. Bus magyarok... Éneklik Szücs Erzsébet és Nagy Ilona. 7. Az uj mappa előtt. Szavalja Góga Margit. 8. Adjon Isten... dal. 9. A hontalan. Szavalják Simon Etel Etel és Szendy Kató. 10. Rég veri már... Éneklik Vári Irén, Cseke Erzsébet, Simon Róza. 11. Magyarország térképe előtt. Irta Jámbor Lajos. Szavalja Kulcsár Erzsébet. 12. Legyen ugy, mint régen volt... 13. Három könny. Szavalja C. Nagy Róza. 14. Üres a fészek... 15. Élet vagy halál. Szavalja Cseke Erzsébet. 16. Turul madár... Énelkik Gaál R., Obermayer M., Nagy Eszter. 17. A honleány. Szavalja Truckai Róza. 18. Tihanyi echo... 19. A tárogató. Szavalja Obermayer Margit. 20. Éj van... 21. Hungária: Váry Irén, Furmann Kata, Papp Kata, Bányai Eszter, Szücs Erzsébet, A. Nagy Róza, Gaál Róza, Katona Irma, Simon Etel, Truckai Róza, Takács Erzsébet, Zsadányi Kata, Szendy Kata. Adományokat a vöröskereszt szegény gyermekek üdülő háza javára s tanitói jóléti célokra köszönettel fogadunk. Előadás után szülői értekezlet lesz. Hogyan támogathatja a család az iskolát? cimen felolvasást tart Géder József ref. tanitó. A szülőket, érdeklődőket ezuton is meghivja a Tanitótestület.

— **23 ezer arcképes igazolvány.** A közalkalmazottak és azok család tagjai, továbbá özvegyei a vasuton — mint köztudomásu — kedvezményes jegyváltásra jogositó arcképes igazolvánnyal utaznak. Az arcképes igazolványokat minden év elején meg kell hosszabbitani. Az idén ezeket a meghosszabbitásokat február 15-ig végezte a Máv. debreceni üzletvezetőségének személyjegy ügyosztálya. A debreceni üzletvezetőségnél február 15-ig, a törvényes határnapig összesen 23 ezer arcképes igazolványt hosszabbitottak meg, illetve állitottak ki a rendes illtékkel a debreceni üzletvezetőség körzetében. Február 15-ike után már 4 pengő a meghosszabbitás dija, mig az uj igazolványok ki állitásáért 5 pengőt kell fizetni.

Gyászrovat

HERDLICSKA BÉLA TEMETÉSE.

Tegnap helyezték örök nyugalomra Kreusel Hedlicska Béla nyug. gazdasági akadémiai titkárt — a Szentanna-utcai róm. kath. temetőben. A végtisztességtételén nagy részvét nyilvánult meg és a Gazdasági Akadémia tanárkara és ifjusága részéről gyászbeszédek hangzottak el. A ravatalt és a sirt rengeteg koszoru boritotta.

— **A Szent László Dalegylet** február 20-án este 9 órai kezdettel a Katolikus Otthonban házi estélyt rendez.

— **Felhivás a Mansz tagjaihoz.** A Mansz debreceni csoportja f. hó 22-én, kedden délután 4 órakor a Széchenyi ucca 1. sz. alatt levő Otthonában választmányi és taggyülést tart. Tekintettel a tárgysorozat rendkivül fontosságára, minél nagyobb számban való megjelenést kér az elnökség.

Legszebbek a Kalapüzem selyem és bársony kalap ujdonságai Piac-utca 9.

— **Beethoven emlék-ünnepély** *a Női Felső Kereskedelmiben.* A debreceni négy évfolyamu női felső kereskedelmi iskola, 1927 február hó 20-án, délután 5 órakor, az intézet tornatermében Beethoven emlékünnepélyt rendez. Müsor: 1. Prolog, elmondja Juhász Erzsébet, IV. évf. tanuló. 2. Beethoven: Isten dicősége — énekli a polg. fiuiskola énekkara. 3. Beethoven: III. Szimfonia, Op. 55 Allegro con brio. Zongorán játszák: Weiszmann Ágnes és Magda, IV. évf. tanulók. 4. Beethoven: Trio, Op. 11. Játszák: Szalánczi Károly, Lévai József tanárok és Székely Magda IV. évf. tanuló. Szünet. 5. Beethoven: Himnusz az éjhez. Énekli a női felső kereskedelmi iskola énekkara. 6. Beethoven: V. szonáta. Op. 24. Játszák: Szalánczy Károly tanár és Ungár Lili, IV. évf. tanuló. 7. Beethoven: Dal a távolból. Énekli vitéz Kolozsvári Boresa Mihályné Voith Ilonka operaénekesnő. Zongorán kiséri Forrai István karnagy. 8. Beethoven: I. Szimfonia. Op. 21. Allegro con brio. Játsza a női felső kereskedelmi és polg. fiuiskola zenekara. — Az ének- és zenekart vezeti Csősz László tanár. — Helyárak: I. hely 2 pengő. II. hely 1.20 pengő, állóhely 60 fillér, diák-jegy 40 fillér. Jegyek előre válthatók az iskola igazgatóságánál délelőtt 11—12-ig és előadáskor a pénztárnál.

Alkalmi ajándéktárgyak, arany ezüst, alpakka ékszerek meglepő olcsón vásárolhatók a „Központ ékszerházban", Piac u. 30. sz.

x **Vidékre autón** legkényelmesebben utazhat a Fortuna bérautó vállalat kocsiján. Kocsirendelés a 320. telefonszámon. Csapó ucca 10 szám.

— **Wünscher Frigyes dr** szerkesztésében most jelent meg A Sajtó februári száma. A gazdag tartalmu folyóirat vitát indit a sajtóismereteknek a főiskolán való tanitásáról. Balázs P. Elemér a szerzői és a sajtójognak a rádióközvetités folytán előálló változásáról értekezik. Sir Evelyn Cecil, az angol alsóház tagja, érdekesen nyilatkozik a legutóbb életbeléptetett angol sajtóreformról. Lányi Zsigmond, a Külföldi Sajtószindikátus elnöke, nemzetközi ujságiró-igazolvány bevezetése mellett tör lándzsát. Az ujságirók érdeklődésére tarthat szá mot a Hirlapirók Nyugdijintézetének szanálásáról szóló cikk. A lapot gazdag hirrovat és irodalmi szemle egészíti ki. Előfizetéseket el fogad Csáthy Ferenc rt., Paic ucca 8. szám.

Nyilatkozat

Kaptuk közlés céljából a következő sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Dr Vásáry István polgármesterhelyettes ur f. hó 18-án b. lapjukban közölt nyilatkozatához, az ügy helyes megitélése érdekében kérem közölni, hogy: midőn a házhelyosztás ügyében az egyetemi igénylők egyes csoportjának képviselői dr Vásárhelyi biró urral tárgyaltak, a biró ur kijelentette, hogy szándékában van a Komlóssy-ut 31. sz. alatti telken kijelölt 10 házhelyet, tekintettel a hely fekvésére, az egyetemi tanároknak juttatni. Szeretné azonban, hogyha e házhelyek közül egy dr Vásáry I. polgármesterhelyettes urnak jutna. A képviselőknek ez ellen nem volt ellenvetésük, mert igy külsőleg is kifejezésre juthat az egyetem és város közt óhajtott jóviszony. Sőt azt is elfogadták, hogy a polgármesterhelyettes urnak jusson a legértékesebbnek mondott sarki telek. — Ezt az álláspontot magáévá tette egyhanguan a telekosztás tárgyában f. hó 15-én tartott rendkivüli ülésén az egyetem tanácsa is.

Fogadja igen tisztelt Szerkesztő ur szivességéért előre hálás köszönetemet.

Dr Milleker Rezső,
egyet. tanár.

— **Vadászok figyelmébe.** Miniszteri rendelet szól arról, hogy a megsebesitett, de idegen területre menekült nyul tulajdonjoga kit illet. Eszerint, ha valaki meglő egy nyulat s azt menekülése közben idegen területen elfogja vagy végérvényesen eltalálja, idegen *ingó* dolog jogtalan elsajátitásának vétségét követi el. A vadászoknak tehát jó lesz ügyelni, hogy a meglőtt nyul ne *inogjon* át idegen területre.

Ha rosszul lát, mie őbb keresse fel Nagy látszerészt, Piac-ucca 30. fóposta mellett. Javitások szakszerüen készülnek.

— **Gazdaleventék műsoros estélye** Debrecen város leventéinek gazdacsoportja f. hó 19-én, szombaton 20 órai kezdettel táncecal egybekötött, müsoros estélyt rendez az Albert-féle vendéglő (Városháza) nagytermében. A müsor külön érdekessége lesz: énekszámok, birkozás, boxolás, magán- és körtáncok. Belépésre jogositó igazolványok az egyes leventéktől kaphatók. A cél jótékony, a leventesport előmozditása. Erre való tekintettel szives adományokat a bálhelyiségben, a belépés alkalmával köszönettel fogad a rendezőség.

— **A statusquo izr. hitközség** figyelmezteti adófizető tagjait, hogy a folyó negyedévi adó február hó 15-én vált esedékessé. Aki ezen negyedévi adóját *február végéig* a hitközség pénztárába be nem fizeti, január 1-től kezdve késedelmi kamattal terheltetni fog. — Pénz- és gazdasági ügyosztály.

— **Iparosköri kultur-délután.** Az Iparosköri vigalmi bizottság egyik korábbi ülésén — mint azt több izben közöltük — elhatározta, hogy e hó 20-án, vasárnap délután 4 órai kezdettel az Ipartestület disztermében — mely ez alakalomra kellemesen fütve lesz — kultur-délutánt rendez. A müsoron oly aktuális és érdekes számok szerepelnek, (szavalatok, pedagóga-előadás stb.), hogy annak meghallgatása nemcsak az iparosokra, hanem az érdeklődő nagyközönségre is vonzóerővel bir. A kultur-délutánon, melyen belépti dij nincs, vendégeket is szivesen lát az Iparoskör.

Betörtek az Arpád-téri trafikba

A tettes nagymennyiségü árut lopott el

Vakmerő betörés történt tegnap éjszaka Debrecenben. Ismeretlen tettes feltörte Farkas Lajosné Árpád-téri trafikját és nagymennyiségü dohány-árut ellopott.

A betörő a kora hajnali órákban követte el el a betörést, feltörte a trafiküzlet zárját és elsősorban a kasszában kutatott, ahol azonban semmi pénzt nem talált, mert a tulajdonos záráskor a napibevételt magával vitte. Ezután felforgatta a fiókokat és a finomabb fajtáju árukból megtömte zsebeit és elillant.

A betörést a tulajdonosnő másnap reggel az üzlet nyitásakor vette észre és azonnal jelentette a rendőrségnek, ahol a nyomozást megindították. Farkas Lajosné ezután rovancsolt az üzletében és megállapitotta, hogy a betörő 400 ezer korona értékü árut lopott el.

A rendőrség nyomozása rövid idő alatt biztató eredményt produkált, mert egy alaposan gyanusitható egyénre bukkant, akire vonatkozólag most szerzik be a bizonyitékokat.

— **A Kossuth dalkör dalestélye.** A Kossuth dalkör február 20-án este 8 órakor a városi zenede disztermében dalosestélyt tart. Müsor a következő: 1. a) Révfy: Grand Cafeban. b) Abt Mácsai: A válás fájdalma. Énekli a dalkör. 2. Szaval Szabó Imre. 3. Hoppe Magyar sorozat. Lányi: Régi nóta. Énekli a dalkör. 4. Hegedün játszik: Kardos Lajos. 5. Bodnár Lajos: Sirvirágok (a hajduböszörményi verseny kötött kara). Énekli a dalkör. 6. Goldmark: Tavasz varázsa (a hajduböszörményi verseny szabadon választott kara). Énekli a dalkör. 7 Szaval Szabó Sándor. 8. Hegedün játszik: Baranyai Sámuel. 9. Mesai: Katona nóták. Bányász: Bordal. Énekli a dalárda. Karnagy Szigethy Gyula ref. főisk. énektanár. A müsor ára 80 fillér, amely belépti jegyül szolgál.

— **Értesités.** — Tekintettel arra, hogy szombat esti családi összejövetelünk tagjaink és vendégeink között nagy érdeklődést vált ki, e hó 19-én, szombaton este (Bika szálló klubhelyiségünk összes termeiben tartjuk meg. Azon urak, kik egyesületünknek nem tagjai — vendégjegyeiket klubhelyiségünkben átvehetik este 6—8-ig. A Debreceni Kereksedők és Utazók egyesületének elnöksége.

— **Hatszáz vendég egy lakodalmon.** — Bajáról irja tudósitónk: Nemesnádudvar községben a napokban kötött házasságot Kerszernik Péter Himpelmann Erzsébet helybeli leányzóval. A lakodalomba mindössze 600 vendéget hivtak meg a községből és a környékbeli falvakból. A lakodalmi ebéd tizenkét fogásból állott. Elfogyott: egy egész marha, négy borju, öt hizott sertés, 60 tyuk, 60 pár csirke, 50 kacsa, 25 malac, 40 liba, 1500 darab tojás, 300 kiló liszt, 100 kiló cukor, 100 liter tej, ezenkivül rengeteg zsir, tejfel és vaj. No és végül: 10 hektó bor és 600 üveg sör. — Annyi bizonyos, hogy ebből a lakodalomból nem mentek haza éhesen az emberek.

— **Az osztálysorsjáték huzása.** Az osztálysorsjáték tegnapi huzásán a következő nagyobb nyeremények huzattak ki:

9000 pengőt nyer: 50830.

2000 pengőt nyert: 20636.

1000 pengőt nyertek: 1758 13405 29303 60099 65830.

600 pengőt nyertek: 11866 17191 19148 23866 47511 49032 58480.

Ezenkivül 300 pengőt nyert: 28 szám. 200 pengőt nyert: 93 szám és 125 pengőt nyert: 1865 szám. A huzás folytatása folyó hó 21-én reggel fél 9 órakor lesz.

Visszamaradt téli áruinkat a legolcsóbban bocsájtjuk eladásra.

Fekete téli kabát plüsch béléssel, saál gallérral	88 P.
Átmeneti szükségleti kabát	40 „
Rövid téli kabát	40 „
Férfi öltöny	40 „

Óriási választékban kaphatók a

Hajdusági

férfi-, fiu- és gyermekruha áruházban

PIAC UCCA 67. szám.

(Frohner-szálló, vármegyeházával szemben.)

— **Balesetek.** Kofa László 19 éves gépmunkás a máv. mühelytelepen dolgozott mult nap a marógépen. A gépbe szoritott tárgy hirtelen kivágódott és a fiatal munkás fejéhez csapódott. Eléggé sulyos sérülést okozott. — Szakál István 20 éves patkógyári munkás a napokban a vágógépnél dolgozott. A gép egyszercsak hirtelen elkapta jobbkezét. Jobb kezefején 14 napon tul gyógyuló sérülést szenvedett.

x **Balázs Árpád** egyetlen magyar nótaestélye március 3-án az Arany Bika disztermében, este 8 órakor. Jegyek már kaphatók Antalfy könyvkereskedésében. Telefon 6-12.

— **A megdühödött disznó.** — A történelem szerint Zrinyi Miklóst, a költővezért egy megdühödött vadkan ölte meg agyarával. Ennek a történelmi disznónak késői utódja és utánzója véres szerencsétlenség okozója lett Vásárhelyen. — Gombos Imre tanyáján volt szolgálatban Korsós Imre 15 éves kanászgyerek, ő vele keveredett konliktusba egy hatalmas agyarakkal rendelkező kandisznó. A megdühödött állat a fiut megrohamozta, letiporta, a hasát felhasitotta és a combján is sulyos sérülést ejtett. — A kanászt beszállitották a közkórházba, ahol megoperálták.

Uri szoba berendezés
Kiállitáson **első dijjal kitüntetve, eladó.** ::
Lusztig Ernő asztalos mester
Deák Ferenc ucca 10.

— **Az ügyészségre vitték a tolvaj cseléd leányt.** — Megirtuk tegnapi számunkban, hogy Ráskai Róza Téglavető 301. szám alatti lakos cselédleányt a rendőrség lopás büntette miatt őrizetbe vette. A büntetett előéletü leány napszámba volt Asztalos Endre vállalkozó házában, ahol az ágyazás közben talált 28 pengőt ellopta és megszökött. A károsult feljelentése alapján a rendőrség a tolvajnőt elfogta és kihallgatás után átkisértette a kir. ügyészségre.

— **Születések:** Az anyakönyvi hivatalban a következő születéseket jelentették be a tegnapi nap folyamán: Balás Mihály máv. altiszt, leány Krisztina Ilona; Szabó Erzsébet napszámosnő, fiu Gábor; Mocsár Gyula népzenész, fiu József; Rácz Karolina háztartás, leány Adél Ibolya; Dobi István kocsis, leány Magdolna; Kovács Mihály kereskedősegéd, fiu Béla; Nyilas János gazdálkodó, leány Ilona; Szijgyártó János kocsis, leány Julianna; Bordán Mihály kapus, fiu Mihály; Verdó Róza pénztárosnő, leány Ilona Róza.

— **Halálozások:** Az anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jelentették be a tegnapi nap folyamán: Bányai Borbála rk. 11 hónapos, Nagymacs 71-73.; Mészáros István ref. 64 éves, Kuruc ucca 14.; — Benkő Pál ref. 68 éves, Vesselényi tér 11; Mag Ilona rk. 8 hónapos, Haláp 159.; özv. Goldstein Péterné Goldstein Eszter izr. 77 éves, Piac ucca 19.; — Szalai Mária ref. 11 napos, Haláp 64.; Szabó Gáborné Oláh Lidia ref. 47 éves, Szép ucca 11.; Knecsel Herdliczka Béla ág. ev. 83 éves, Hüvelyes ucca 3; özv. Katona Andrásné Nemes Bella ref. 86 éves, Árpádtér 39.; Trizuya Sándorné Szanyó Juliánna ref. 36 éves, Haláp 146.

Tavaszi angol szövet
különlegességek
megérkeztek
FELDHEIM IMRE posztóházába
KOSSUTH UCCA 6.

Debrecentől Palesztináig
a kitömött madártól a fürdőkádig,

minden a legjutányosabban az Ingóságközvetitőnél kapható (Kálvin-tér 19. sz., ref. püspöki bérpalota; telefon: 1—99). Itt alkalmi áron szerezhet be mindent. Állandó közvetitő vétel és eladás.

Páratlan alkalmi vételek: női róasztal, ebédlőszékek, antik komótok, egész és fél hálók, magános ebédlőszekrények, nagyon szép iróasztalok, konyhaszekrények, összecsukható vaságyak, henceserek, diványok, matracok, fürdőkádak, férfi és női varrógépek, tükrök, virágállványok, Madonna-képek, gobelinek, antik órák, szobrok, gyönyörü miniatürök, régi poharak, porcellánok, valódi debreceni és hortobágyi emléktárgyak: eredeti debreceni csikóbőrös kulacsok, pásztor-karikások, tányéros debreceni pipák, tányéros dohányzacskók, fokosok; névnapi ajándéktárgyak: nagyon szép vázák, tintatartó készletek, dohányzó-dobozok és mindenféle ingóságok.

Keresünk megvételre: zálogcédulákat, fürdőkádakat, varrógépeket, gyermekkocsikat, iróasztalokat, mindenféle butorokat, ebédlő- és futószőnyegeket, kerékpárokat, mindenféle régiségeket, magános butordarabokat és mindenféle ingóságokat.

Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetitőhöz, — mert mindenféle ingóságát igy adhatja el a leghamarább.

Jól jegyezze meg: ha bármit venni vagy eladni akar, — mindenek előtt jöjjön el az Ingóságközvetitőbe! — Milliókat spórolhat meg és mindent egy helyen beszerzhet, ha itt vásárol!

SPORTHIREK

Vasárnap első mérkőzését játsza a Bocskay.

A hosszu téli szünet után vasárnap végre hivatalosan megindul a futballszezon a profiligában. Debrecen kedvenc csapata, a Bocskay is porondra lép és vasárnap játsza első tavaszi ligamérkőzését a Terézváros csapata ellen. A Bocskay csapata szorgalmas téli tréninggel készült a szezonra és a mult vasárnap Szegeden a Bástya ellen tett tanuságot jóformájáról. — Ilyenformán, bárha a télen átszervezett Terézváros kemény ellenfélnek igérkezik, mégsem akadályozhatja meg a Bocskay biztos győzelmét és csak a Bocskay csatárok dispoziciójától függ a gólarány mértéke. A mérkőzés a Diószegi uti pályán lesz.

Különvonat hozza Miskolcról

Debrecenbe február 27-én a Bocskay Attila mérkőzésre a miskolci drukkereket. A II. osztály döntőjellegü mérközése iránt országszerte nagy az érdeklődés és igy érthető, hogy a miskolci publikum tömegesen kiséri át Debrecenbe kedvenc csapatát. El lehet rá készülve a debreceni publikum, — hogy a fanatikus miskolci drukkerek minden módon lelkesiteni fogják az Attila játékosait, de bizunk a debreceni közönség lelkesedésében, amely bizonyára sokszorosan felül fogja mulni a miskolci drukkerek támogatását.

Egyébként Debrecenben is szervez a Bocskay gárda külön sportvonatot, — amely március 13-án Pesterzsébetre fogja felkisérni a Bocskay csapatát. A sportvonatot a II. sz. menetjegy iroda szervezi és az utazás dija a belépőjeggyel együtt kb. 12 pengő lesz. A különvonatra március 5-ig lehet előjegyezni a II. sz. menetjegyirodában, a Vármegyeház mellett.

Felhivás

az összes D. Turul tagjaihoz, hogy csapatösszeállitás végett a rendes helyen okvetlen jelenjenek meg, február 19-én.

KÖZGAZDASÁG

Terménytőzsde.

A tőzsdetanács hivatalos árjegyzései: buza tiszai 32.90—33.30, felsőtiszai 32.70—33.10, 76-os tiszai 33.30—33.70, felsőtiszai 33.10—33.50, 77-es tiszai 33.80—34.20, felsőtiszai 33.60—34.00, 78-as tiszai 34.20—34.60, felsőtiszai 34—34.40, rozs pestvidéki 25.90—26.10, rozs más 25.80—26, árpa I-a 22.60—23.40, árpa középminőségü 22—22.50, sörárpa felvidéki 27.10—29.60, sörárpa egyéb 25.60—27.60, —zab I-a 21.20, köles 16.50—17.10, tengeri uj 19.60—20, lucerna 250—280, korpa 15.70—16, lóhere 220—250, lóhere arankás 175—185 pengő ab Budapest métermázsánként.

Ferencvárosi sertésvásár:

Maradvány 167 sertés. Érkezett 489 sertés és 13 süldő. Eladatott 450 sertés. Árak: könnyü 1.40—1.52, nehéz 1.52—1.60.

Valuta- és deviza-árfolyamok.

Angol font	27.715	27.875
Belga leger	79.40	79.75
Cseh korona	16.90	16.98
Dinár	10.02	10.07
Dollár	269.—	571.40
Francia frank	22.45	22.85
Hollandi forint	228.50	229.50
Lengyel zloty	63.20	64.70
Lei	3.28	3.38
Leva	4.10	4.16
Lira	24.80	25.25
Német márka	135.35	135.85
Osztrák schilling	80.375	80725
Norvég korona	146.75	147.40
Svájci frank	109.85	110.25
Svéd korona	152.40	153.05

3749—1927. I.

Hirdetmény

A városi Tanács közhirré teszi, hogy a város összesitett gyámpénztárának 1925. évi zárószámadása és mérlege a folyó hó 21-től 15 napra a városi számvevőség 10. számu szobájában közszemlére kitétetett s ott a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Debrecen, 1927. február 17.

A Városi Tanács.

NYILT-TÉR

*** E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.**

Tavaszra

az összes előkelő fővárosi divat szinek festését és alkalmi női és férfi ruhák vegytisztitását készitem.

Biró

Festő és tisztitó müintézet (Bika udvar és Péterfia-u. 30.)

Aranyéremmel kitüntetve, 1926.

Debrecen.

807/1927. eln.

Versenytárgyalási hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város polgármestere az 1927. évben, a város külterületén fekvő törvényhatósági utak létesitésére, burkolására és javitására, valamint a szükséges kőanyag szállitására versenytárgyalást hirdet.

Ajánlat tehető:

1. 3456 tonna trachit alapozási kő.
2. 1920 tonna trachit zuzottkő.
3. 735 tonna zuzalék szállitására.
4. 6000 négyzetméter macadám ut.
5. 6000 négyzetméter közönséges macadám vagy cementtel, bitumennel, kátránnyal kötött macadám utburkolat épitésére.
6. 3000 négyzetméter terméskőburkolat javitására.
7. Két kilométer utszakasz földmunkájára.

Ajánlatok tehetők külön az anyag szállitására, külön a munkára, külön-külön az egyes tételekre, valamint az összes anyagszállitás és munkálatokra együtt.

Ajánlat csakis a müszaki ügyosztály által kiadott ürlapok felhasználásával tehető.

A kiirási müveletek a müszaki ügyosztály hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt, 4 pengő lefizetése ellenében kaphatók.

A pályázni óhajtók felhivatnak, hogy a szabályszerüleg felbélyegzett, lezárt és lepecsételt ajánlatukat „Ajánlat Debrecen sz. kir. város törvényhatóságai utai épitésére" felirással ellátva 1927. évi március hó 24-én délelőtt 12 óráig a polgármesteri hivatalban adják be.

Elkésve beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok felbontása másnap, 1927. évi március hó 25-én, délelőtt 10 órakor veszi kezdetét, a városháza tanácstermében.

Ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig maradnak kötelezettségben.

Debrecen, 1927. évi február hó 17.

Dr Magoss György,
polgármester.

Saját készitményü
Butorokat
tart raktáron
ugyszintén minden e szakmába vágó munkát készit és javit mérsékelt ár mellett
Vangor Antal épület és butor asztalos
Csapó utca 9.

Jóminőségü
butorok
olcsó áron
részletfizetésre is
kaphatók
Weinstock Henriknél
Miklós-u. 2. Apolló-butorüzlet

Asztalos müheiyünket
Rákóczi utca 11 szám alól, március 1-től **áthelyezzük**
Varga ucca 22. sz. alá.
Kérjük nagyrabecsült megrendelőink további pártfogását.
Tisztelettel **Horváth Kálmán**
Magyar György asztalosmesterek
Ugyanitt tanuló felvétetik.

x Vidéki utra vegye igénybe a Fortuna bérautót. — Kocsirendelés 320. telefonon. Csapó ucca 10. sz.

55 fillér az István-ma mu **0-ás liszt**
a KORONA *b zomány* *lerakataiban.*

Király kenyér	*52 f.*	*6500 K*
Hótehér kenyér	*48 f.*	*6000 K*
Buza kenyér	*44 f.*	*5500 K*
Felbarna kenyér	*42 f.*	*5250 K*
Vass kenyér	*38 f.*	*4750 K*

500 korona, 4 fillér, tejes vajas süteménya „Korona" lerakataiban.

Ingyen kapszenet

bárki egy próbatüléshez, hogy meggyőződjön a berentei szén jóságáról, mely teljesen szagtalan és salakmentes. Házhoz szállitva forgalmi adóval együtt q-kint **42,000 korona.** — **Száraz tüzifa legolcsóbb napi árban.**

Berentei szen egyeddrusitása.

Hazai Szén- és Tüzifatelep,
Hid-utca 16. Telefon 13-47.

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyer

KEZDŐ
irodista leány azonnali belépésre felvételtik. Cim a kiadóban. 705

VÁLLALATHOZ,
férfi vagy nő irnoknak 160 pengő óvadékkal felvételtik fikszre. Ajánlatot „Vállalat" jelige alatt a kiadóba kérek. 717

OVADÉKKAL
(nem készpénz) rendelkező, a textil, uri és női divat részletszakmában jártas, helyi képviselőt keres elsőrangu budapesti áruház. Ajánlatokat referenciákkal „Ujrendszerü" jeligére kiadóba. 760

TAPÖR
keresteltik vasárnap este 9—4 óráig. Jelentkezni: Péterfia 26. Nagy Lajosné, 722

BEJÁRONÖ
mindenest felveszek. — Erdődy „Kath. Otthon" Piac utca 68. 718

KITÜNÖ
referenciákkal rendelkező kizárólag cseregés és kirakatrendező keresztény segédet keresünk — azonnali belépésre. Ajánlatok az összes bizonyitványmásolatokkal felszerelve, a rizetési igények feltüntetésével a nyiregyházi „Hangya" szövetkezet igazgatóságához — Nyiregyháza, küldendők. 617

BEJÁRONÖ
délután 3—5-ig tartó munkára felvételtik. Bethlen 60. 689

ALKALMAZAST KERES

ÜGYES
és szorgalmas házvezetőnő március 1-re keres állást magános, idősebb urnál vagy plébánián. Erna Bartmuff, Eperjeske — posta Mándok, Szabolcs megye, Jármy kastély. 24-a

OKLEVELES GAZDA
ki a gazdaság minden ágában jártassággal bir nagyobb uradalomban állást keres. Nőtlen fiatalember. Leveleket „Gazdász" jeligére kiadóba kérek. P

AJÁNLAT

FIGYELEM
Ingyen adok bárkinek házi kenyeremből kóstolót és hogy meggyőződjön áraim olcsóságáról és házi kenyerem jóságáról, fáradjon el a Bethlen utca 76. sz. péküzletembe. Kivánatra házhoz küldöm. Szives pártfogást kér Reszler pékmester, Bethlen utca 76. péküzlet.

MEGRENDELÉSEKET
tölgyeim csakis Bálint Margit divatszalonjába, (Péterfia 60.) adjak be. Ne sajnálja fáradtságát, mert a nálam készült ruhák mind egy-egy model s feltünést keltő reklám. Estélyi ruhák 80.000 K, köpenyek 200.000 K-tól készülnek.

Harisnyafejeléseket
uj harisnyakötését jutányosan vállalom. Kész harisnyaraktár. Hatvan utca 16. Harisnyakötöde. 631

MÁRVÁNYMOZAIK
cementlapok, betonáruk, épitési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Mükögyárnál, Fürdő utca 2. szám.

LEGDIVATOSABB
selyem kalapok 120.000, Alakitások legolcsóbban. Estélyi ruhák 120.000 koronától készülnek. „Belvárosban", Kossuth 26. 723

Figyelem.
Győződjön meg áraim olcsóságáról és munkám tartósságáról. — Minden kidott munkáért és anyagért felelek. Női talp, sarok 240 fill. Férfi 280 fill Női fejelés 680 fill., férfi 760 fill. Férfi és női cipők a legjobb anyagból s legolcsóbban megrendelhetők Jungnál, Szepességi utca 27. (Herskovitshoz.)

KIRÁLY KÁVÉI
mégis a legjobbak! — Aromás — zamatos — a vevő előtt pörkölve, meleg állapotban kapható! Dégenfeld tér 11. sz. 294

Ha rosszul lát
fordulion bizalommal — Stassik és Blattnerhez, látszerészüzlet, Csapó utca 12. 4a

JÓMINŐSÉGŰ
cser-tégla és cserép kapható a Tóth és Sebestyén rt. Kishegyesi uti téglagyárából. Eladása Simonffy utca 1-a. II. em. Telefon 610.

NAPONTA
friss teljes tejet, termelő állandóan házhoz szállit. Kandia 8. sz. 693

TÜZŐNŐ
ajánlkozik ragasztani — cipőt kikésziteni tud. —

VARROGÉPET
szakszerüen javit Nagy, müszerész, Simonffy 16.) Telefon: 6-63. Hivásra azonnal megyek. 26-a

FIGYELMES
kiszolgálás! Elsőrendü munkaerők! A Verbőczy utca 2. szám alatti „Karola" hölgyfodrászszalonban. Manikür 50 fillér. Fejmosás 80 fillér. Ondolálás 1.20 pengő. Bérletnél 20 százalék engedmény. 2a

Tölgyfa 49.000 fölvágva métermázsánként házhoz szállitva, megrendelhető Vargautca 11. *321*

MAGYAR-
áruház, Makó, — cipő lerakata Debrecen Széchenyi-u. 44. sz házban az árusitást megkezdte. Első héten olcsó reklám árakkal. Mindenkinek érdeke hogy próba vásárlást tegyen. 451

SELYEM
kalapok, legszebbek, leg izlésesebbek, eredeti modelek után, olcsón szerezhetők be. Matta Anna, Csemete utca 10. 115

Tölgyfa 49.000 felvágva hazaszállitva, megrendelhető Rákóczi-u. 18. *680*

BOROTVÁLÁS
2000, hajvágás 3000, fazonra 5000, babi hajvágás 5000. Széchenyi utca 57. Toma. 666

Hó és sárcipőket
villanyerőre berendezett üzemben legszebben, legolcsóbban javitok. Szander, Deák Ferenc utca. 5

ELŐRAJZOLÁSHOZ
negérkeztek a legujabb filszerü sablon minták, nagy választékban. Pontos és tiszta munka. Fatekas előnyomda és kézimunka üzlet, Szent Anna 8 szám. 8a

NŐI KALAPOK
a legutolsó divat szerint, selyem filcből, a legolcsóbban. Átalakitások 3 pengőért. Turinénál, Pacsirta 41.

„ANNI"
Alapszalonban a legujabb tavaszi ujdonságok, legolcsóbb árban. Modell utáni alakitás 3 pengő. Csapó utca 58. 26a,

ELCSERÉLNÉM
villamos közelében, — Sámsoni ut 2. alatt kijelölt házhelyemet Árpádtelepivel. Medgyessy — anyakönyvi hivatal. 00

FŐZŐNŐI
vagy gazdasszonyi állást elvállal, Varga utca 1. — II. kapu. 673

TÜZIFA 48.000
felaprítva, hazaszállitva. Szén is megrendelhető. Kölcsey 6. 582

SIRKÖVEK
nükből, termőskőből olcsón kaphatók Debreceni Mükögyárnál, Fürdő utca 2. 16a

ÉPITKEZÉSHEZ
égla és cserép legolcsóbban beszerezhető Kleinéglagyár. Iroda Royalpalilet. Telefon 50., 557.

WIRTH-ZONGORA
jókarban, bérbeadó, Rákóci utca 69. 690

KÉSZ HENCSEREK
fiványok, szalongarniurák, madracok és papanok kaphatók Erdős Sándornál, — Simonffy utca 13. Megrendelést és avitást jutányosan. 18
144

ROYAL SZÁLLODA
diszterme alkalmi mulatságokra olcsón kiadó. Érdeklődni szálloda vezetőségnél. 140

TÜZIFA ÉS SZÉN
egelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tüzifa bevatali rt. Telefon 12-50 s 19-93.

ADLER IROGÉP
1927. éves uj 25. számu modellje mindenkit bámulatba ejt. Látható Kandia utca 6. k

KERESLET

TÁRSAT
keresek 30—40 millióval, jóforgalmu hentes és mészáros üzletemhez. Irásbeli megkeresést „Jóüzlet" jeligére a kiadóba. 725

NAGYSZOBA
konyhás lakás, sertéstartással azonnal kiadó. — Erős Lajos utca 15. A

NAGYBŐGŐT
keresek megvételre. Varga utca 13. szám. Hajcsák, 3-ik ajtó. 685

IPARRAL
dolgozó, intelligens varrónő, uri házakhoz ajánl kozik. Cim a kiadóban. 684

EGY
lecal butorozott szoba két urnak kiadó. Teleki utca 69. P.

FÖLDET
bérbe 25—40 holdig azonnali átvételre keresek. — Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérem. Ügynököt dijak. 550

KERESEK
megvételre 6-os cséplőt, elevátorral, továbbá egy 8—900-as kis motor garniturát, készpénzben fizetve. Ajánlatokat kér: Turai iroda, Debrecen — Miklós utca 8. 694

EGY
kis olcsó butorozott szoba kiadó. Széchenyi utca 24. 727

LAKÁS

KÜLÖNBEJÁRATU
uccai butorozott szoba kiadó. Vörösmarthy ucca 1. szám. 704

EGY
csinosan berendezett butorozott szoba kiadó. Péterfia 4. hátul. 700

JOKARBAN
levő angol mechanizmusu zongorát 3 hónapra bérbe veszek. Ajánlatokat „Zongora" jeligére — a Debrecen kiadóba kérek. 630

KÜLÖNBEJÁRATU
jól butorozott szoba azonnalra is kiadó. Hatvan 29. 724

KÖZPONTBAN
3 szobás, modern lakás, lelépés nélkül május 1-re átadó. Piac uccán modern 3 szobás lakás május 1-re átadó. — Piac uccán üzlethelyiség átadó Götsch iroda, Piac 44. — emelet. 726

BUTOROZOTT
szoba, két urnak, vagy fiatal pároknak kiadó. — Veres ucca 30. 667

KIADO
lakásnak vagy irodának egy szoba, konyha, Miklós ucca 7. 275

KIADO
intelligens magános személynek egy szoba butor nélkül, azonnal. Batthyányi 3., keresztépület. 000

ÜZLET-RAKTÁR

ÜZLETHELYISÉG
Csapó ucca forgalmas végén átadó. Értekezni 790. telefon. 642

FÜSZER
és csemegeüzlet, jóforgalmu, átadó. Cim a kiadóban. 672

KONDOROSI CSÁRDA
melléképületekkel, kiadó. Azonnal átvehető. Értekezhetni Petermann, — Csapó 98. 670

JOKARBANLEVŐ
füszerüzletberendezés, fiókos és nyitott állványokkal, puld, darálók, mérlegekkel együtt eladó. Honvéd ucca 2., füszerüzlet. 712

ELADÁS

15 MILLIOÉRT
eladó háló, ebédlő, szalon, félháló és konyhaberendezés. Cim a kiadóban. 648

ELADÓ
hálószobák, könyvszekrény, konyhaszekrény, szalon garnitur, diványok, hencserek. Széchenyi ucca 3. Szentléleki. 1-a

AUTOMOBIL
7 személyes, 50 lóerős — teljes üzemben, eladó. — Hatvan ucca 4. 662

BOR
rizling, 300 literes hordótételben, eladó. Hatvan ucca 4. 663

TAKARMÁNYSZALMA
csutka, török vetőgéphenger, konkolyozó, répavágó, jármok, eladók. Hatvan ucca 4. 664

BOR
15 hlt. Hajdubagosi eladó. Értekezni Nyil ucca 20., vagy Bika fürdő. 695

ELADO
diványok, fotelek, hencser, sifon, vaságyak, — madracok, szőnyegek, — függönyök, képek, rézkarnizs, porcellán, üvegek, konyhabutor, Szent Anna 29. udvari emeleten. 711

ELKÖLTÖZÉS
miatt eladó mosógép, facsarógép, mángurló és son kavágógép, tizedes mázsa kocsilóhám, Hajó ucca 2. 677

INGATLAN

ALKALMI VÉTEL!
Böszörményi ut 13. számu ház, háromszobás, — azonnali beköltözéssel jutányos áron. Kizárólagos megbizott a Máté ingatlaniroda, Széchenyi ucca 55. 655

ELADO
vagy bérbe kiadó 300 négyszögöl területü ház, szatócsüzlette, — szoba, konyhás lakással, külsőségen. Értekezni Hirlap-iroda, Széchenyi ucca. B-9

ELADO
a Diószegi ut 26. szám alatti 600 öl²-es ingatlan, melyen van 2 szoba, konyha, és kamarából álló lakás, két helyiségből álló üzlethelyiség, a lakással egybeépitve, (hol előzőleg 16 éven át vendéglő állott), 150 sertésre való akol s az akol fölött 3 waggon terménynek való raktár, nagy pince. Az udvaron jóvizü kut. A vevő az egész ingatlant azonnal birtokba veheti. Értekezhetni a tulajdonosnál: Szabó Sándornál, a helyszinen. Az ingatlan gazdálkodónak, vagy esetleg vendéglősnek minden pénzt megér! 676

ELADO
Kut ucca 100. számu ház, jutányos áron, kétszobás lakás, mellékhelyiségekkel áladó. 696

TÖRÖK BÁLINT UCCA
22. számu ház eladó. Értekezni Piac ucca 83. — Teichmann Béla. 697

NE VEGYEN
addig házat, mig meg nem nézi a Nyil ucca 133 számut! Bővebbet: Nagy Lajos irodában, Veres ucca 9. 27-a

NÉGYSZOBÁS
fürdőszobával, — családi ház, nagy udvarral átadó 35 hold fekete földet és családi házat megvételre keresek. József kir. herceg ucca 44. Egy uccai butorozott szoba kiadó, Cim ugyanott. Mandel. 29-a

ELADO
ház, 2 szoba, konyha, — kamara, pince, nagy üzlet, mellékhelyiségek, — kert. Kiadó hentes-mészáros üzlet. Értekezni Cegléd ucca 6. szám. 710

ELADO HÁZ
2 szoba, konyha, sneiz — fáskamara, sertésól, gyümölcsösért, 700 négyszögöles telek. Bekecs ucca 7. sz. 713

KONYHAKEPTNEK
alkalmas három hold föld frissen letrágyázva, lakással együtt kiadó. Cim a kiadóban. 699

Felelős szerkesztő: *PÁLFY JÓZSEF.* — A TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R.-T. kiadása és rotációs nyomása.